

Iš Turkijos atėjo pranešimas, jog nauja Bulgarijos vyriausybė, Maskvos spaudžiama, sutiko įeiti į tveriamą "Sovietų Sąjungą Balkanuose", kurios priekyje atsistos maršalas Tito, vienas Stalino klapčiuku. Toje sąjungoje bus įtraukti serbai, chorvatai, juodkalniečiai, bulgarai ir kiti. Tuo būdu Balkanuose norima įvykinti proletarinę revoliuciją ir prie valdžios vairo pastatyti paklusnius Maskvai agentus.

o o o

Dabar suprantame ką reiškia Stalino pasiteisinimas dėl ko jie neatvyko į Quebeco pasitarimus. Jis pasakė esąs užimtas karo reikalais. Gal ne tiek karo, kiek sovietinimu Balkanų, užkariautos Lietuvos ir Lenkijos, Rooseveltas ir Churchill vadovauja didesnei ofenzyvai prieš vokiečius negu rusai, tačiau vienas ir antras surado laiko atvykti ir be jų apsieina Londonas bei Washingtonas.

Bet Stalino, matyt, niekas negali pavaduoti plėtojime bolševizmo svetimos šalys...

o o o

Pasakojama, jog sugrįžus vienam karininkui iš fronto, Hitleris jo klausia:

— Ką daugiausiai kaltina kareiviai už karo pradėjimą?

Karininkas atsakė, jog dauguma suverčia kaltę ant jo, Hitlerio. Pastarasis užpyko ir pareiškė, jog gyvuliai "mandriau" kalba už tokius kariškius. Ir Hitleris išėjo pasivaikščioti atviram lauke.

o o o

Lauke jis pamatė ožį ir jo paklausia:

— Ką turiu daryti dabartinėje aplinkybėje?

— Bė... e k. b...ėk... — subliovė tas.

Nepasitenkinęs patarimu bėgti, Hitleris eina toliau ir pamato tupintį ant šakos žvirblį.

— Kas laimės šį karą? — paklausia jo Hitleris.

— Cher... chill... Cher...ch...ill. Dar daugiau įpyko Hitleris ir per visą dieną su niekuom nekalbėjo.

o o o

Siomis dienomis Amerikos Lietuvių Tarybos vykdomasis komitetas pasiuntė prez. Rooseveltui į Quebec telegramą, kuriame prašoma pavartoti savo įtaką sustabdyti žiaurių persekiojimų ir trėmimų Lietuvos žmonių į Sovietų Rusiją. Gaudžiai iš Svedijos pranešimai rodo, jog naujieji okupantai "apvalo" ištisus miestus, nepalikdami juose nei vieno lietuvio.

Nors mūsų vyriausybė yra užimta kitokiais reikalais, vienok ji privalėtų atkreipti dėmesį ir į tai kas dedasi Norvegijoje ir Neris pakrantėse. Teko patirti, jog panašios rūšies telegramą pasiuntė ir lenkų organizacijos, gindamos savo tautiečius.

o o o

Kongresmonas Jonas Lesinski, demokratas iš Michigan, šiomis dienomis pasakė Kongrese: "Suvienytos Valstijos daro viską, ką tik gali, palaikyti Rusijos reikalavimus ir jas atsitinka tuo laiku, kada Sovietų Unija planuoja užimti visam pasauliui savo bolševikiška režimą."

o o o

Sveicarų laikraštis "Journal de Geneve" praneša, jog atvy-

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

Rusai Artinasi Iš Lenkijos Pusės Prie Rytinės Prusijos

Sovietų Armija Pasiekė Čechoslovakijos Sieną

Puolimui Lomžos Rajone

Pagaliau raudonoji armija pasiekė Čechoslovakijos sieną 25 mylių platumė. Rusai dabar turi atvirą kelią į Slovakiją. Tuomet pat sykiu jie tęsia ofenzyvą į Rytų Prūsiją. Lomžos miestui atitekus į jų rankas, rusai atsidūrė 15 mylių atstume nuo Vokietijos sienos.

Sovietų strategai, matyti, panaudoja caro laikų planą Prūsijos užkariavimui. Skirtumas yra tik tame, kad sovietų armija, esanti Lietuvoje, nesiskubina prasiveržti iki nebus padaryta užtekinai pažangos pietuose. Einant iš rytų ir pietų, sovietai gali nukirpti stipriai apginkluotus Mozūrų ežerus, kuriuose žuvo apie pusę milijono rusų pereiname kare.

o o o

Ko Bus Reikalaujama Iš Suomių?

Paskelbus taikos sąlygas su rumunais, pasirodė, jog tie turės užleisti Maskvai Besarabiją ir Bukaviną ir tuomet pat sykiu sumokėti 300 milijonų dolerių karo nuostolių atlyginimui. Beabėjo, panašūs reikalavimai yra pastatyti ir suomjams. Pirmiau rusai spyrėsi gauti iš suomių ne tik strateginiai svarbius teritorijos plotus, bet ir 600 milijonų dolerių kontribucijos. Gal būt toji suma bus kiek sumažinta, bet visgi ir pusė tiek būtų begalo sunki našta mažai tautai.

Anglijos parlamento nariai gauna \$2,400 į metus.

kes į jų šalį vienas vietinis pramonininkas pareiškė, kad Hitleris galės laikytis tik apie 8 savaites. Vokiečiai turėję Prancūzijoje tokius didelius nuotolinius žmonėmis ir karo medžiagą, kad nebeišgalėtų užpildyti rodo, jog naujieji okupantai "apvalo" ištisus miestus, nepalikdami juose nei vieno lietuvio.

o o o

Galimas daiktas, nes vokiečiai dabar ką sugriebia, tą siunčia į frontą ginti jų kailį. Bet nauja iš tokių gvoltu sumobilizuotų kareivių yra menka. Prie pirmos progos jie pakelia rankas ir pasiduoda į nelaisvę.

o o o

Seniau skriaudžiamieji apeliuodavo į taip vadinamą "pasaulio sąžinę". Bet dabar pasirodė, kad tos sąžinės kaip ir nėra. Aiškiai matyti tikrai dantis ir nasrai.

o o o

Seniau skriaudžiamieji apeliuodavo į taip vadinamą "pasaulio sąžinę". Bet dabar pasirodė, kad tos sąžinės kaip ir nėra. Aiškiai matyti tikrai dantis ir nasrai.

Rumunų Dvasiškiei Bėga į Kitas Šalis; Bijosi Bolševikų

Ješko Prieglaudos Graikų
Vienuolynuose

Iš Sveicarijos atėjo pranešimas, jog Rumunijos provoslavų bažnyčios metropolitas atsikreipė į graikų patriarchą, kaipo didžiausia tikiybėnė figurą Balkanuose, prašydamas suteikti prieglaudą graikų vienuolynuose tiems rumunų dvasiškiams ir vienuoliams, kurie apėjo šalį. Neaiški padėtis po komunistinė globa daugelis rumunų kunigų, mitropolitui leidus, ješkosi prieglaudos svietur. Jie, matyt, mažai tepasitiki sovietų religijai "tolerancija".

Bolševikai Paleido Vilniaus Arcivysk.

Išbuvo Marijampolio
Vienuolynė Pustrečių Metų

Arcivyskupas Ramuald Jalbrzykowski, kuris buvo lenkų metropolit Vilniuje, tapo paliuosuotas iš Marijampolio vienuolyno, kur jį laikė naziai pustrečius metus. Drauge su juom išvaduos tas ir kun. Adam Savicki. Vienuolyno durys tapo atidarytos, kuomet į Marijampolį įžengė raudonoji armija.

Arcivyskupas Jalbrzykowski, 68 metų, atrodo labai suvargęs. Gražintas į Vilnių, jis nustebo pamatęs to miesto griuvėsius. Pasak jo, Vilniaus dieoclezijoje, vienoje didžiausių rytų Europoje, naziai nužudė 50 kunigų, o Rožytės miestelyje jie suvarė į bažnyčia 4,000 žmonių ir drauge su dviem kunigais visus sudegino.

Rusai Prie Varšuvos Atostogauja

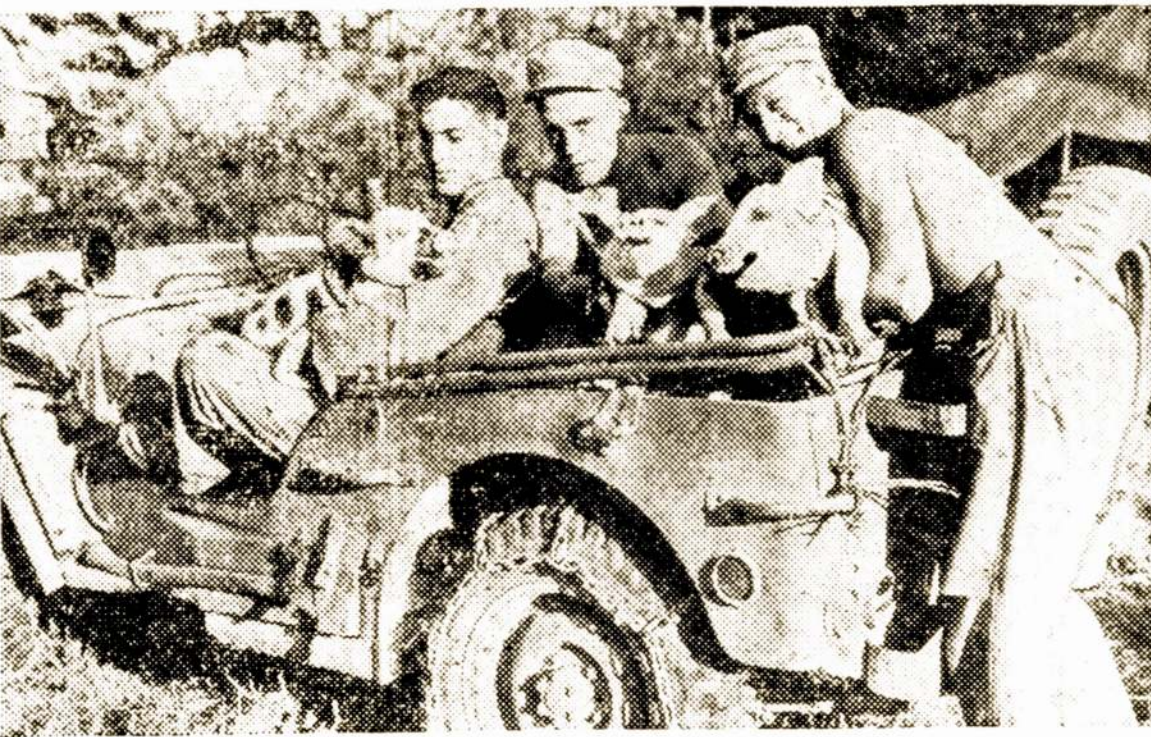
Lenkai piktai nusiskundžia, jog kuomet jų tautiečiai atkakliai mušasi su vokiečiais centralinėje Varšuvos dalyje, tai rusai būdami desėto mylių atstume, atostogauja ir vis nepasijudina. Jų kanuolės tyli, o tankai tupi vietoje.

Iš to padaroma išvada, jog sovietai tyčia tinginiauja, kad duoti progos naziams išmušti lenkus. Ne gana to, sovietų karo vadovybė pagrasino teismu sukilėlių generolui Borai už neautorizuotą išsiškikimą.

Suomiai Bėga į Švediją

Siaurinės Suomijos gyventojai masiniai bėga į Švediją, manydami, jog iš ten vokiečiai geruoju nepasitrauks. Manoma, jog vokiečiai turi įsikąse fortifikacijas ir ginsis iki paskutinio.

And This Little Pig Cried

Bemoaning their fate are three little pigs, the prized captives of these three marines on Guam island. The Leathernecks are holding on tight and there is little hope of escape for the porkers. Left to right the marines are: Pfc. Ed D. Davidson, Portland, Ore.; Pfc. Jack L. Mathieu, Bridgman, Mich.; and Pfc. Clyde A. Morrison of Paxton, Ill.

Turkija Giliai Susirupino Sovietų Žygiais Balkanuose

Vokiečiams Išsisėmė Vario Atsarga

Vokiečiams trūksta ne tik gazolino, bet taip pat ir vario, be kurio negalima gaminti šovinių. 1933 metais vokiečiai suvartojo 169,000 tonus vario. Paskiau tas skaičius didėjo 20,000 tonų į metus. Bet 1938 metais jie užpirko pasaulinėje rinkoje 2,500,000 tonų. Patys gi pasigamindavo tik 23-487 tonus.

Karui besitęsiant, vario atsarga kas kart mažėjo iki nepasiekė ji minimumo. Vokiečiai pradėję šiek tiek gauna to metalo Norvegijoje ir Svedijoje, bet vis vien ir to nepakanka.

H. Gibson Smerkia Pataikavimus

Sovietų Rusijos Nepasotinami
Apetitai

Buvęs Suv. Valstijų ambasadorius Belgijoje Hugh Gibson savo išleistoje knygoje "Road to Foreign Policy" atpasakoja kaip pereito šimtmečio garsus anglų premieras Dizraeli, lošdamas kortomis su kitu garsiu politiku Gladstonu, garsiai suriko:

Badas Ne Visada Buna Geriausiu Virėju

Sugrįžęs atostogoms į Madison, Wis. leitenantas Edmund Dollard papasakojo tokį atsitikimą. Sykių jų laivas artinosi prie Pietų Amerikos ir pamatė salą. Dollard ir trys kiti karininkai nuvyko į tą salą atlikti tyrinėjimus.

Saloje jie surado amerikiečių kareivius, kurie per mėnesį laiko nematė kitų baltų žmonių. Nudžiugę kareiviai pradėjo vaikščioti aukštuosius svečius ir padavė jiems kokios ten mėsos. Po pietų vienas karininkas paklausė: "O kokias ten buvo mėsos?". Virėjas ramiai atsakė: "Mes iškepėm beždžionę".

Du karininkai tuč tuojau susirgo ir juos skubiai gražino į laivą.

D. L. K. Vytautas mirė spalio 27 d., 1430 metais.

Turkija Akyvaizdoj Rimto Klausimo

Sovietai Gali Pasiūsti
Ultimatumą

Turkija atsidūrė ant karštų žarijų. Maskvos spaudai nuolat ją atakuojant, raudonajai armijai artinantis prie jos, Turkija gali susilaukti Bulgarijos, o gal net Lenkijos arba Baltijos kraštų likimo. Žinomas komentatorius, pulk. Lanza aną dieną išreiškė nuomonę, kad rusai gali pasiūsti turkams ultimatumą ir užimti Konstantinopolį ir Dardanelus. Jei tie geruoju nesutiks, tuomet jiems teks kariauti su visais alijantais.

Iš visko matyti, jog Maskva vykdo Balkanuose savo čarterį, kuriam vargiai ar pritaria anglai ir amerikiečiai. Turkija yra anglų sąjungininkė ir kaipo toki privalėtų gauti užtarimo Londono. Bet šiandiena viskas yra taip supainiota ir neaišku, kad meškai užpuolus, ir geriausias draugas kartais skubina į kopitį ir medį ir nematyti kas atsitiks su kitu, nespėjusiu išsigelbėti.

Sumner Welles Nuomonė Apie Būsimą Taiką

Rašydamas apie tą misteriską trijų didžiųjų konferencija, kuri vyksta Dumbarton Oaks, buvęs valstijos sekretoriaus padėjėjas Sumner Welles pareiškė savo nuomonę spaudoje apie įsteigimą pastovios taikos. Pasak jo:

"Pasaulinei taikai negali būti didesnės apsaugos kaip išaukinimas tautose žmonių valdžios ir demokratinės dvasios." Sumner Welles yra taip pat priešingas Sovietų teorijai, kuri veda prie maišimosi į mažesnių valstybių vidaus reikalus. Jis reikalauja, kad visur būtų garantuotas trys pamatinės laisvės: tikėjimo, žodžio ir spaudos laisvė.

Atrodo, jog šiais klausimais dabar tariamasi toje Dumbarton Oaks suiegoje. Jeigu amerikiečiams ir anglams tas pasiseks įdėti į bendrą sutartį, tuomet mažų tautų byla bus arčiau laimėjimo.

Aluminum niekad nerūdija.

Vokietijos Linija Pradėjo Braškėti

Juokinga Maskvos Radio Kritika

Kritikuoja Anglų Politiką
Indijoje

Maskvos radio staiga užsiinteresuota Indijos reikalais. Sovietai kritikuoja anglų politiką toje šalyje prikaišiodami, jog žmonių masės ten skursta, tuomet tarpu kaip anglai mažai ką daro palengvinimui padėties. Indijai esą reikalinga suteikti pilną laisvę, o ne tik šešėlis jos.

Keista, kad bolševikai, kurie patys visur užgniauzia žmonių laisvę, eina advokatauti Indijos gyventojams, kurie palyginamai yra daug laisvesni už Stalino imperijos piliečius.

Iš visko matyti, jog Maskva nori pagasdinti anglus Indijoje ir priversti juos būti nuolaidesniais kur nors Europoje. Va, jeigu mums nepritarite rytų Europoje ir Balkanuose, tai mes sukelsim revoliuciją Indijoje. Tokius "trikus" bolševikai seniai vartoja.

Prez. Rooseveltas Greit Apleisias Quebecą

Konferuodamas su Churchill Quebec, prez. Rooseveltas pagavo šaltį lietingam ir paniuriam tos provincijos klimato ir savo gydytojų patariamais turės sutrumpinti pasikalbėjimus ir grįžti namo.

Galimas daiktas jog likusius klausimus išriš žemesnio rango politikai ir ekspertai, kurie pasliks Quibece ilgesniam laikui.

Jeį Nebus Laisvės Visoms Tautom, Tai Nebus ir Taikos

Sumner Welles Nuomonė
Apie Būsimą Taiką

Rašydamas apie tą misteriską trijų didžiųjų konferencija, kuri vyksta Dumbarton Oaks, buvęs valstijos sekretoriaus padėjėjas Sumner Welles pareiškė savo nuomonę spaudoje apie įsteigimą pastovios taikos. Pasak jo:

"Pasaulinei taikai negali būti didesnės apsaugos kaip išaukinimas tautose žmonių valdžios ir demokratinės dvasios." Sumner Welles yra taip pat priešingas Sovietų teorijai, kuri veda prie maišimosi į mažesnių valstybių vidaus reikalus. Jis reikalauja, kad visur būtų garantuotas trys pamatinės laisvės: tikėjimo, žodžio ir spaudos laisvė.

Atrodo, jog šiais klausimais dabar tariamasi toje Dumbarton Oaks suiegoje. Jeigu amerikiečiams ir anglams tas pasiseks įdėti į bendrą sutartį, tuomet mažų tautų byla bus arčiau laimėjimo.

Amerikiečiai Pagavo į Nelaisvę 320,000 Vokiečių

Griaunamos Pirmosios
Tvirtovės Vokietijoje

Nepaprasta amerikiečių laimėjima Prancūzijos laukuose rodo ir tas faktas, jog nuo invazijos dienos jie paėmė į nelaisvę 320,000 vokiečių kareivių. Prisimenant, jog pereiname kare per keturius metus vokiečių pateko į nelaisvę tik vienas milijonas, šis amerikiečių laimėjimas svarbiausias kokis iki šiam laikui buvo atsiektas. Kadangi naziams trūksta rezervų, tai į tų nelaisvių vietas jie negalės padėti kitų.

Amerikiečių kareiviai, nesutikdami didelio pasipriešinimo, veržiasi giliau į Vokietiją. Jie pasiekė Aacheno miestą, šale didžiųjų Siegfriedo tvirtovių. Keliose kitose vietose toji linija tapo įlenkta ir apdaužyta. Toliau į pietus, vokiečiai skubiai traukiasi prie Rhine upės. Tuomet tarpu gen. Courtney H. Hodges armija yra pasirengusi šturmuoti pačią Siegfriedo liniją. Galimas daiktas, jog ta linija atsitiks tas pats, kas su Maginoto linija — spraga bus pralaužta ir viskas momentaliai sugrius.

Pasirupino Greit Nusikratyti Turto

Pranašavimai Apie Svieto
Pabaigą Dar Nesipildo

Dalykas atsitiko Pietų Amerikoje. Cilijos astronomas Munoz Ferrada užtikrina, jog pasaulis užsibaigs į dešimtį dienų, nes į mūsų žemę atsimsų koki tai nauja planeta. Pranašavimas buvo atspausdintas laikraščiuose. Kai kurie žmoneliai paėmė ta už gryną pinigą ir patys pradėjo naikinti savo nuosavybes.

Manizales miestuko pilietis Elias Trujillo pardavė rakančius, namus ir auksinius dalykus. Pinigus bandė praleisti gerimams ir vašinimui draugų. Bet kai pasaulis neužsibaigė, jis pasijuto apgautu ir patraukė į teismą laikraščius už klaidingų informacijų platinimą.

Atsinešė Čekius Ne Sulig Savo Amžiaus

Du septynių metų berniukai nuejo į dešimtko krautuvely Broad Creek, Va. Jie išsrinko keletą žaislių ir norėjo užmokėti įteikiant du čekius. Mergaitė pažūrėjo ir tuojau pašaukė policiją. Ir nieko nuostabaus, Vienas čekis buvo sumoje \$750., o kitas \$1,125. Vaikai prisipažino, jog ištraukė juos iš pašto dežučių drauge su laikais.

Pirkite karo bonus ir ženklus

SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

Published Every Friday by the

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA

Editorial Office:

840 West 33rd St., Chicago

Telephone Yards 4789

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1925, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienį. Sandara yra organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, 840 West 33rd St., Chicago, Illinois

UŽSAKŲ MO KAINA:

Suvienuose Valstijose metams \$2.00
Užienyje metams \$3.00

Naujas Darbymečio Sezonas

Praėjo šiltoji vasara ir neužilgo prasidės tikras rudenėlis. Visuomeniškoje dirvoje prasidės nauji rūpesniai ir darbai. Jei vasaros metu nebuvo didelio užsimojimo juos pradėti, tai bent turėjom užtektinai laiko apie tai pagalvoti.

Didžiausieji mūsų uždaviniai dar stovi priešakyje. Karas, ekspertų pranašavimu, artinasi pabaigos. Darbai karo pramonėje pradės atslugti ir pamažu grįšime prie civilės produkcijos. Atsileis mūsų nervų įtempimai ir ramiau galėsime susikcentruoti ant tų problemų, kurios paliečia mus pačius, mūsų organizaciją ir spaudą.

Šiuo metu mums tenka atlikti dvigubai daugiau, negu normalėse aplinkybėse. Reikia atlikti svarbiosios pareigos ir tuomet sukiu grupuoti ir spiesti į krūvą savo pajėgas, kurios buvo išblaskytos į visas puses. Jei platesnį, organizatyvų darbą būtum pradėję anksčiau, kol neužėjo audros, šiandie mūsų kurybinė jėga būtų daug didesnė.

Bet geriau ką nors atlikti kad ir vėlai, negu niekad. Ir tie mūsų veikėjai ir visuomeniškai nusiteikę lietuviai turėtų grupotis ir jungtis prie mūsų organizacijų, kurios dirba ir pasiaukauja užtikrinimui Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės. Šiandie reikalingas kiekvienas susipratęs lietuvis ir kiekviena kurybinė pajėga.

Taip Jie Elgias "Atvaduotoje" Lietuvoje

Iš Stockholmo gautose telegramose kalbama apie žiaurumus, kuriuos vartoja naujieji okupantai prieš užsilikusius Lietuvos žmones. Jų skelbiamas "išvadavimas" yra tik pasityčiojimas ir didžiausia apgavystė. Daugelyje Lietuvos miestelių bolševikai surengė tiesiog skerdynes. Kaikurias vietas visiškai apvalė nuo lietuvių, išstremdami juos nežinia kur. Pav. mini mi Valkaviskis, Utena, Siauliai, Kuršėnai ir kiti miestai kur nepalikta nei vieno lietuvi.

Sarišys su tuomi, Chicagos "Draugas" parašė savo editoriale: "Šios žinios nėra iš piršto išlaužtos. Jos yra gautos iš patikimų šaltinių. Jas perskaičius, ne vienam ateis į galvą klausimas, kodėl taip įžuliai ir žiauriai yra vedamas lietuvių tautos likvidavimo darbas?"

"Lietuvių tauta siekia laisvo ir nepriklausomo gyvenimo. Lietuvos žmonės niekam blogo nedaro, tik nori būti patys savo krašto, savo žemės šeimininkai. Bet šitoki jų norą ir nusistatymą užsipyre sulaužyti Vokietijos naciai ir Rusijos bolševikai. Kadangi lietuviai atsakė išsižadėti savo krašto laisvės ir nepriklausomybės ir palikti svetimųjų išnaudojimui ir vergijai, todėl nuo 1940 m. gegužės 15 dienos jie spardomi, mušami, kalinami, išstremiami, badu marinami ir kitokiais būdais žudomi. Vienu žodžiu, Lietuvos žmonės, norėdami savo kraštui laisvės ir gerovės, yra verčiami eiti baisiais, kruvinais kryžiaus keliais."

Triukšmingi Kivirciai Del Nieko

Prieš kiek laiko Clevelando laikraštyje buvo patalpinta riebiomis raidėmis apkaltinimas, būk Bendras Lietuviams Selpiti Fondas yra "parsišlavęs" bolševikams, nes girdi, jo pirmininkas turėjo pasikalbėjimus su "Russian Relief" apie siuntimą aukų į Lietuvą. Tokios paskalos, kurios pasikartojo vėlesnėse to laikraščio laidose yra ne tik klaidingos, bet tiesiog blogo ir demoralizuojančio pobūdžio.

Panašius pasikalbėjimus su "Russian Relief" turėjo ir lenkai apie savųjų šelpimą okupuotoje jų šalyje. Bet kaip vienam, taip ir antram atvejūje nieko iš to neišėjo, nes tas rusų šalpos komitetas negali pagelbėti ir nesiima jokios atsakomybės už pristatymą lietuviams ar lenkams bile kokios šalpos. Kitaip tariant ir jis yra bejėgis tiesioginiai ką nors pristatyti atskirioms grupėms arba asmenims.

Clevelando spauda, prisiskaičiusi musiškių bolševikų ap-

gaulingos literatūros, nemalonėjo patirti kaip ištikro yra su tuo "Russian Relief". Jei būtų patyrus, jai nebūt reikėję taip karščiauotis del neekzistuojančio pavojaus.

Lietuvą galės pasiekti pagelba tik per Amerikos Raudonąjį Kryžių, kuris bando įsigyti sau privilegiją pasiūsti atstovus į tas sritis, kurias laiko okupavę rusai. Iki šiam laikui, kaip žinome, rusai neįsileido tokių atstovų.

Anglija Pagaliau Ima Susirupinti

Daugelis spėlioja ką svarstys prez. Rooseveltas ir Churchill susitikę Quebece. Pirmoje eilėje, žinoma, bus kalbama apie pasekmingą karo likvidavimą Europoje. Toliau neišvengtinai teks paliesti ir kiti reikalai, surišti su būsima taika. Sovietų sfinksas, kurio šešėliai krinta vis toliau ir toliau į vakarus ir pietus atkreips gal ne vieno aukšto politikto mintį.

Washingtono korespondentas David Sentner neseniai parašė:

"Susirėmimai tarp Sovietų ir Anglijos del įtakos Europoje vis aiškiau išskyla, kai karas su vokiečiais artinasi galo. Anglai giliai susirūpinę sovietų kariniais žygiais Balkanuose. Sovietai atvirai siekia ir Viduržemio jūrų plotus. Diplomatinėse sostinėse sferose apie tai vis garsiau kalbama. Atrodo, jog amerikiečių karinė ir ekonominė parama bus išnaudota rusų saaviems tikslams.

"Prez. Roosevelt konferencijoje su Churchilliu bus lygiai paliesti Viduržemio jūros kaip ir Pacifiko klausimai. Sutraukimas didelių rusų spēkų prieš Dardanelus, lygiai kaip ir sovietų karinė akcija Jugoslavijoje nelabai patinka anglų valstybės vyrams."

Taigi pagaliau ir anglai pradeda suprasti kuom tas viskas atsiduoda. Kuomet Sovietai buvo pasigrobę pirmu sykiu Baltijos šalis, tai anglų spauda kartojo, jog tai buvo padaryta tik apsigynimo tikslais. Dabar, kada Maskva ima skelbti, jog jos strateginės sienos turi atsiremti į Egiptą, Adriatikos jūrą ir Karaliaučių, tai akys pradeda atsiverti ir didžiausiems snaudaliams. Ir kuo anksčiau tas įvyks, tuo bus geriau.

Apžvalga...

NAZIAI PATYS VERŽIASI Į KONCENTRACIJOS STOVYKLAS

Norėdami išvengti atsakomybės ir užtikrinti sau galimybę tolesniam veikimui, nazių partijos vadovybė surado būdą kaip apdumti alijantams akis. Į koncentracijos stovyklas, kur buvo kemsami Hitlerio priešai, dabar pradėta talpinti ir gerieji naziai. Tikslas aiškus. Alijantams užėjus, tos stovyklos bus panaikintos ir kas tik jose buvo — turės gerąni vardą ir paskiau galės laisvai veikti.

Prisimėtę demokratijos šalininkais, hitlerizmo liekanos bandys palaikyti žmonėse keršto jausmą ir tuo būdu ruošti dirvą trečiam pasauliniam karui. Žinoma, didžiosios žuvys, kurias visi matė, to padaryti negalės. Bet mažesnieji partijos nariai, pasitraukę koncentracijos stovyklose, tikisi lengvai prasprukti, kad ir pro budriai alijantų akį.

AIŠKIAU KALBA NEGU BILE KOKIE PLESBICITAI

Raudonoji armija išvydama iš Lietuvos vokiečius, atsigabeno su savim ir visą eilę komisarių, žvalgybininkų ir agitatorių, kurie užsimojo ne tik valdyti tą kraštą, bet paversti jį ir į komunistišką rajoną. Kad Lietuvos žmonės nepageidauja tokios jų sistemos parodo kad ir štai koks faktas. Bolševikai išakė išardyti visas slaptai veikusias prieš nazius organizacijas; daugelis jų vadų tapo areštuota ir išstremta į Rusiją. Nepaspruko nuo tokios bausmės lietuvių komunistų lyderiai, veikusieji po žemiuose vokiečių okupacijos metu.

Tas jau vienas aiškiai parodo, kad Lietuvos žmonės žiūri į rusus tik kaip į naujus okupantus. Taip vadinama "Sovietų Lietuva" virto pajaukos objektu ir niekas jai nepritaria.

Pasyvus priešinimasis sovietizacijai sukelia okupantų kerštavimą ir terorą, bet lietuviai tiki, jog ir tas neišplės iš jų pasiryžimo reikalauti pilnos laisvės.

Todėl pažvelgus į šiuos faktus, kurie gerai žinomi neitrallėse šalyse, pirmamai plesbicitu Lietuvai yra tik bereikšmės kalbos.

SUSITVĖRĖ ŠALPOS FONDO SKYRIUS SO. BOSTONE

Prieš savaitę laiko So. Bostono veikėjai sutvėrė Bendro Lietuvių Šalpos Fondo Skyrių, kurį įsirašė visa eilė žymesnių ypatų. Skyriaus valdybą sudaro sekanti asmenys:

Pirmininku Dr. P. Jakmauh-Jakimavičius; vice-pirmininkais: Adv. J. Cunys, Pr. Razvadauskas, J. Tumavičienė; sekretoriu — adv. K. Kalinauskas, finansų raštininku Felicija Grendelytė; išdinininku Dr. A. J. Kapočius. Direktoriai: A. J. Namaksy, adv. J. J. Grigalius, A. Ivaškienė, J. Kasmauskas, S. Strazdas, K. Meškevičius, adv. J. Young, A. J. Zardeckas, J. Kumpa, J. L. Petrauskas ir P. Jankus.

Linkime šiam skyriui kuogeriausio pasisekimo taip atsakomingojo ir svarbiojo darbuotėje.

Jonas Valaitis Uždarė Savo Radio

Ilgoką laiką turėjęs savo radio valandą New Yorke, p. J. Valaitis ją uždarė. Dabar jis dirba prieš drabužių rinkimo Bendrame Lietuviams Selpiti Fonde.

Nesivaržo

— Jauna našlė: Kodėl jūs viengungiai taip blogai šnekate apie vedybas, kuomet vedusieji vyrai apie tai nieko neprisimeną?

— Viengungis: — Del to, kad ant mūsų nėra uždėta naminė cenzura...

PER MANO KOSTUVA

Didieji mokslininkai tvirtina, medžiaga ir energija pasaulyje nedingsta tik pakeičia savo formą.

Gal tas ištikro yra teisinga, nes kuomet Chicagoje pradingo daug triukšmavęs Dr. A. Graičūnas, tai Clevelande tuojau atsirado kitas jo vietain... p-nas Julius Smetona.

Kuo ilgiau tęsiasi karas, tuo darosi aiškiau, kad Lietuva yra kryžiuvojama tarpe dviejų latrų.

Pasakojama, jog vienas žemaitis 1658 metais atbėgo į Vilnių ir ėmė aiškinti:

"Pas mus užėjo švedai su tokia galybe, kad nėra pasaulyje jėgos, kuri galėtų švedams pasipriešinti..."

Bet už poros metų Zemaitijoje neliko nei vieno švedo. Panašiai gali atsitikti ir su dabartiniais Lietuvos "apiekuonais".

Vienas rašte mokytas vyras V. M. Klausutis nusiskundžia "Am. Lietuivy", kad visi jį kritikuoja, o ypatingai "sriovių vadai".

To jau, žinoma, pakęsti negalima. P-nas V. M. Klausutis turėtų vienu užsimojimu išmūsti iš jų rankų ginklą, atvirai paskelbiant, jog visi yra duriniai, o aš tik vienas gudrus. Ką jie į tai galėtų pasakyti? Nieko!

Tas nemirštamos garbės vainiką sau rengia, kuris silnuosius nuo galingųjų priespaudos uždengia.

Proletarinė lenkų "valdžia" susispietė dabar Liubline, kuris žinomas kaip unijų arba išdavikų miestas.

Pirmiau ten Lietuva buvo sujungta su Lenkais, o šiuo laiku — Lenkija su sovietais.

Kapitonas pasakoja naujai priimtam kareiviui:

Tavo darbas bus nuvalyti man batus, nušveisti guzikus, diržą ir pan. Paskiau turėsi mane nuskusti, pažiūrėti ir nusukuoti arklį, paruošti pusryčius ir viską suplauti. Nuo 8 iki 12 mokinsies mušto. Paskiau...

"Atsiprašau tamtos", pertraukė kareivis, "ar nėra visoj armijoj nieko daugiau, apart manęs?"

Pittsburgho bolševikai nusitarė šaukti konferenciją, į kurią kviečiami ir parapijų atstovai. Ten būsiai svarstoma: "koku būdu mes geriausia ištiesime pagelbos ranką Lietuvos žmonėms."

O gi štai koku būdu: pasikelbkite, kad Lietuva turi būti nepriklausoma, demokratinė respublika ir tuomi geriausiai pagelbėsite jos žmonėms. — Eolas.

S. E. Vitaitis Turės Eiti į Ligoninę

Buvęs "Tėvynės" red. ir pastaruojau laiku dirbęs SLA. centro ofise S. E. Vitaitis šiomis dienomis išvyksta į ligoninę operacijai. Jis jau seniai turėjęs tą atlikti, bet visokie darbai sutrukdė jo vizitą į ligoninę. Manoma, jog p. Vitaitis neužilgo sugrįž į namus ir galės toliau dirbuotis.

Ilgiausias pasaulyje kanalas yra Kinijoj. Jol ilgis siekia 1,000 mylių.

KIVIRČIAI DEL PRIEGLAUDOS NAMO PASIEKĖ ARCIVYSKUPO AUSIS

Labdarių Sąjungos Centro Valdyba Buvo Rezinavus

Lietuvis Architektas Neužleidi Viotos Airiui Smith

Kivirciai del L. R. K. Labdarių Sąjungos namo ir ūkio, kuris įkainuotas virš \$100,000 dar plačiau suliepsnojo, kuomet atsi-statydino visa centro valdyba ir tuom pat sykiu apeliavo į Chicagos kuopas neužleisti nuosavybės kitiems.

Mat, jau anksčiau buvo daromi žygiai paimti iš Labdarių Sąjungos jos pastatyta namą, kurį jau idėta apie \$90,000.00 ir drauge su firma ir jos inventorium atiduoti Seserims Kazimierietėms, kurios "geriau mokės viską prižiūrėti". Tokio perdavimo reikalauja kun. A. Linkus, stabybos komisijos pirminkas, pasiremdamas neva arcivyskupo autoritetu.

Sąjungos pirmininkas A. Valančius parašė arcivyskupui laišką išdėstydamas kiek jie yra sukėlę pinigų ir kiek pasidar-bavę, kad įsigyti tą ūkį. Todėl minėtoji istaiga turi pasilikti jų žinioje, arba tų, kuriems patys labdariai nuskirs. Ne gano to, jis patelefonavo arcivyskupo raštinei, jog "reikalas yra degantis".

Vėliau tapo išrinkta komisija, kurion įeina: inž. A. Rudis, A. Dargis, Z. Gedvilas ir kun. S. Adomikas nuvykti pas arcivyskupą ir jam asmeniškai išdėstyti visą reikalą. Labdariai nenori perleisti savo nuosavybės kazimierietėms, nes syki jie jau

verleido joms didelius plotus žemės ir turta Maquette Parke, gelbėdami pastatyti dabartinę Sv. Kryžiaus ligoninę. Dabar ta ligoninė valdo svetimtaučiai ir esą lietuviai mažai ką bendro turi su ja.

Paskutiniam kuopų atstovų susirinkime Labdarių Sąjungos centro valdyba, kurion įeina A. Valančius, K. Jodelis, kun. A. Briška ir A. Rudis įteikė savo rezignacijas. Tačiau atstovai rezignacijos nepriėmė ir paliko jiems viską toliau tvarkyti. Sekantis susirinkimas įvyks rugsėjo mėn. 27 diena. Town of Lake parapijos svetainėje.

Sakoma, jog aukštesnės sferos prašalino lietuvių architektą M. Zaloką. Jo vieton pastatė airi Smith. Kuomet M. Zalokui buvo pasiūstas reikalavimas sugrąžinti visus namo planus, tai tas atsakė: "Kuomet užbaigsiu namo stabybos darbus, tuomet atiduosiu. Tuom tarpu aš eisiu savo pareigas, kaip ejęs". Tokiam jo nusistatymui pritaria ir labdarių kuopų atstovai.

Kun. A. Linkus ir jo šalininkai tikrina, jog užbaigimui prieglaudamos namo dar reikia apie \$60,000, kurių labdariai patys nesukelsia. Sąjungos valdyba gi sako, jei mes pajėgėm sukelti į trumpa laiką \$100,000, ir likusius pinigus parūpinsim. Kai jau viskas baigiama įrengti, tai, girdi, atsiranda kiti, kurie nori valdyti. Pinigai esą sudėti žmoniui, jie turi būti ir istaigos šeiminkai.

Kuom šis konfliktas užsibaigs — neužilgo patirsime.

— Sąjungietis.

Pittsburgho Lietuviai Suaukavo Arti Šimtinės Tautos Laisvės Gynimui

Pasekmingas Tarybos Skyriaus Išvažiavimas

Surinko \$92 Aukų; Kalbėtojai Nušvietė Esamą Padėtį

Sekmadienyje, rugsėjo 10 die na, Lietuvių ūkyje įvyko Am. Lietuvių Tarybos Pittsburgho skyriaus piknikas. Diena pasitaikė labai graži, tai visiems buvo malonu pasivaikščioti tyram ore. Tik gaila, kad publikos atsilankė neperdaugusiajai. Mat, Lietuvių ūkio negalima pasiekti be automobilių, o pas mus trūksta gazolino.

Bet visgi tie, kurie atsilankė turėjo daug ką įdomaus išgirsti ir pasisukti prie Katiliaus orkestruos. Vakare, lygiai 6 val. prasidėjo programos. Pirmiausiai kalbėjo "Lietuvių Zinių" red. S. Gabaliauskas, kuris priminė kaip turime dirbuotis, kad Lietuva vėl taptų nepriklausoma.

Aukų rinkėjomis buvo: p-ni Pivarūnienė, Virbickienė, Jakš-tienė, Gabaliauskienė, Količienė, Gutauskienė, Greblūnienė, Bakaniienė, Paleckis ir Bakanas. Buvo surinkta \$92.35. Nuo pikniko irgi liks pelno. Lietuvių ūkis davė daržą už dyka.

Paskiau kalbėjo P. Grigaitis, A. L. Tarybos centro sekretorius, kuris specialiai atvyko iš Chicagos. P. Grigaitis savo ilgoje ir nuosekloje kalboje daug pasakė kas yra daroma Amerikos Lietuvių Tarybos viršūnėse ir ka mes visi privalom daryti kad Lietuva būtų tikrai nepriklausoma valstybė. Jis taip pat nurodė mūsų komunistu pražūtinga darbą Stalino naudai ir Lietuvos pražūdymui.

Zodžių sakant, piknikas pilnai nusisekė ir medžiaginai.

— Juozas Virbickas.

Kokios pavardės daugiausiai išsiplatinusios? — Smith, Jones ir Johnson.

PASKOLOS DAROMOS

ant Pirmų Morgičių už pigesnį nuosimti—be komišino PAS

MUTUAL FEDERAL

Savings and Loan Ass'n of Chicago

2202 WEST CERMAK ROAD Telefonas CANal 8887

BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas

Apie Ivačius Dalykus

Kur Buvo Mindaugo Sostinė?

Senovės šaltiniai pažymi, jog Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Mindaugo sostinė ir tvirtiausia pils buvo Voruta. Tačiau šian die neužsiliko tokios tvirtovės. Kaikurie spėjo, jog tai buvo Ariogaloje, viduryje Zemaitijos, kiti tikrina, jog apie Ukmergę.

Bet greičiausia, kad toji sostinė buvo pietinėje Lietuvoje. Galėjo būti dabartiniai Varniūnai, netoli Vilniaus, o gal Varniūnai Dzūkijoje. Vėlesniais savo gyvenimo laikais Mindaugas sakoma persikėlęs į Naugarduką, į pietryčius nuo Vilniaus. Jo pilies griuvėsiai tebestovi iki šiai dienai.

Norėjo Patirti Žmonių Upą

Prekybos laivyno jurininkas Jim. Crooks, iš Bellingham, Wash. norėjo sužinoti kaip Portland, Oregon, miestelio žmonės reaguoja į priešą. Jis užsivilkė japonų karininko mundierį, užsidėjo ant galvos japonų vasarinį "helmetą" ir ėmė vaikščioti gatvėmis. Tačiau niekas neatkreipė į jį mažiausios dėmesio.

Anglijoje Teisiama Cerauninkė

Burtų yra visur, bet kad teismai jais užsiimtų, tai jau tikrai nuostabu. Vienam pietinės Anglijos miestelyje dabar teisiama tula 60 metų moteriškė Janet Yorke, kuri laike spiriualistinio seanso išsukaušė karalienės Viktorijos dvasią. Pagal seno įstatymo, kuris siekia 1735 metų, visokiom burtininkoms ir čerauninkoms skiriama mirties bausmė. Bet vargiai ar šiais laikais taip toli bus nueita.

Liežuvis ir Drabužiai Dažnai Apgauna

Į vieną lietuvišką rakandų krautuvę Chicagoje atėjo kunigo drabužiais apsirėdęs asmuo ir pasisakė, jog jis iš Clevelando. Jis išsirikino auksinį kryželį už \$8, ir mažą staliuką.

Kai reikia mokėti jis apgailėstaudamas pasakė, jog neturi "cash", bet gali parašyti čekį ant \$15.00. Pardavėjas sutiko išmainyti. Sau pasiliko \$8, o pirkėjui padavė \$7. Tas neva kunigas įsidėjo į kišenių auksinį kryželį ir septynius dolerius, o staliuką paliko persūsti C.O.D. Už keletos dienų sugrįžo staliukas, o kiek vėliau ir čekis su bankos pastaba, kad tokio depozitoriaus ten visai nėra.

Kaip Liutas Vaišino Kitus Žvėris

Štai viena pasakaitė, kuri gelbsti nušviesti šiandieninius tarptautinius santykius. Sykį liutas, norėdamas parodyti savo gerą širdį, sukviatė daugybę žvėrių į savo miškus, leido jiems medžioti drauge su juo, o paskiau visi susėdė į puotą. Liutas, žinoma, ėdė mėsą, o kitiems davė tik kaulus. Bet svečiai atrodė ir tuomi patenkinti, bile tik būna su savo kaulais.

Sekandią dieną liutas sumanė parodyti dar didesnį prielankumą ir pasiūlė suėsti vieną iš susirinkusių žvėrių. Niekas neprotėstavo ir liutas suplėšė avinuką. Bet paskiau jis griebė kitą

Medioklės Sezonas Carter, Wisconsin

Denis Taujanis Kviečia Apsilankyti į Šią Gražią Vietą Dvi chigagietės, p-ni M. Norikienė ir p-ni R. Maziliauskienė viešėjo ištisą mėnesį Danio Taujanio farmoje, Carter, Wis. ir parsivežė puikius išpūdžius. Toji vieta ištikro yra graži; daug ežerų, kuriuose galima žuvalti ir miškų pasivaikščioti ir medžioklei.

Kadangi neužilgo prasidės briedžių medžiokimo sezonas, tai p. Denis Taujanis, kuris ten turi ferma, taverna ir gazolino stotį kviečia lietuvius atvykti į Carter, Wis. praleisti smagiai rudenines atostogas. Pasiiekti šią vietą nėra sunku. Nuo Green Bay 32 kelias veda tiesiai į Carter, Wis. Atstumas tik 78 mylios. Traukiniukas iš Green Bay priveža veik prie durų. — Alfa...

Springfield, Ill. Mirė Marijona Lauraitienė

Pereitame ketvirtadienį, Springfield, Ill. pasimirė gerai žinoma tautietė Marijona Lauraitienė, 2021 N. 17th St. Amerikoje išgyveno apie 40 metų. Vėlionė yra kilusi iš Daukšų parapijos. Suvalkų rėdybos. Paliko vyrą Joną, seserį Jieva Skinderienę ir brolių Lietuvoje Juozupą Girvelį.

Dar Ne Vėlu butų Ir Mums Subrusti

Chicago Gali Prilygti Kitiems

Office of War Information yra pranešusi, kad vienas Liberty laivas bus pavadintas var du **Stepas Darius**. Tą vardą pasiūlė New Yorko Lietuvių Bonų Pardavinėjimo Komitetas, kuris išpardavė dviejų milijonų dolerių vertės karo bonų. Chicagos Lietuvių Bonų Pardavinėjimo Komitetas išpardavė vien tik penktojo vajuos bonų už keturius (su kaupu) milijonus dolerių. Ketvirtą vajuos, rodos, beveik už tris milijonus dolerių, nekaltant jau apie tas sumas už kurias perka lietuviai dirbtuvėse ir įvairiose kitose nelietuvių įstaigose.

Chicagos lietuviai, nėra abejonės, iki šiol yra išpirkę už 20 ar 30 milijonų dolerių vertės karo bonų. Iki šiol, savo kreditan, turi tik bombonešį **Lituanica**, laivų ir kitų lėktuvų neturi. Kam tinka, turėtų susirūpinti šiuo reikalu.

— Vietinis.

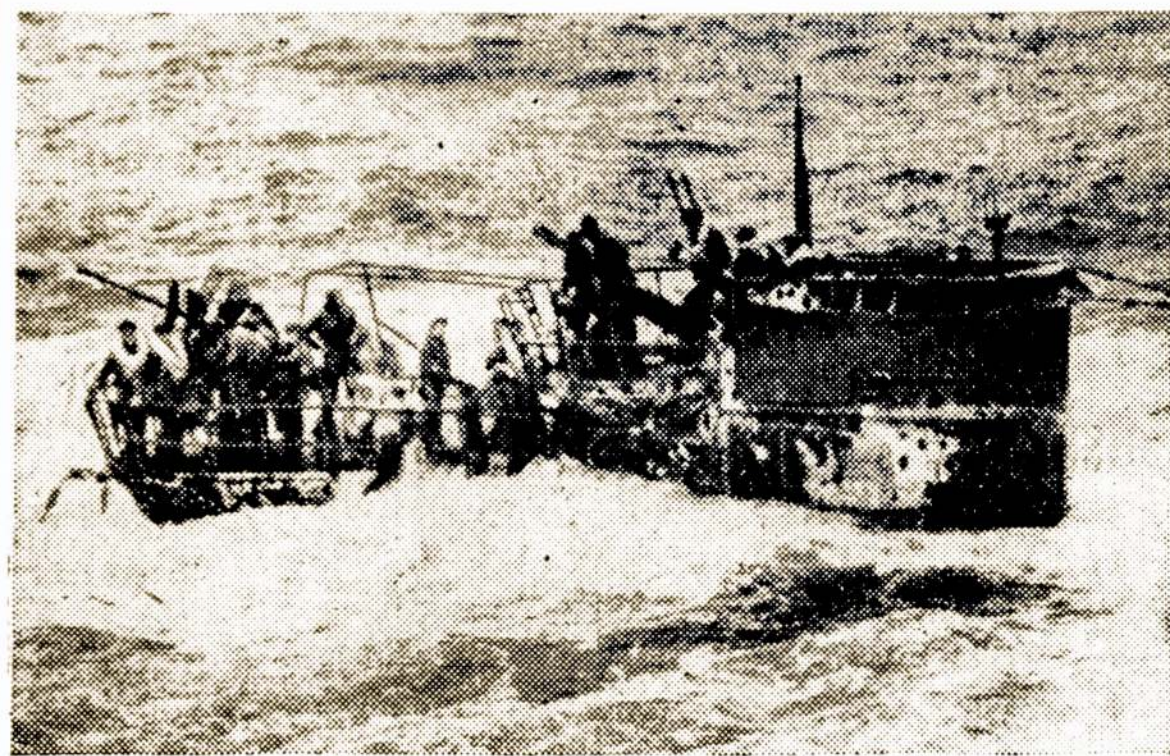
Washingtonė Šiais Laikais Pasitaiko Visko

Washingtonė kaip ir kituose miestuose įvestas patvarkymas dalintis taxi. Išisėdus Dr. A. L. Doyle, vienam Maisto Administracijos viršininkui, į taxi išoko ir jauna mergina, kuri neužilgo ėmė klausinėti: "Ar nežinau tamsta kas norėtų mane vesti? Aš esu iš Anglijos kaip vizitorė, bet nenorėčiau grįžti, nes man patinka šis kraštas." Senukas Dr. A. L. Doyle pareiškė apgailėstavimą, kad jis yra vedęs ir merginai negali suteikti tokio patarnavimo.

Seniausias universitetas pasaulyje yra Kairo, Egipte. Jis įsteigtas prieš tūkstantį metų.

gyvūną, paskiau trečia, šoko prie ketvirto ir tt. Žvėrys pamatė, kad čia jau negerai, paliko savo šeiminką ir dūmė kiekvienas sau.

Sub Blasted by Depth Charges

Panicky Nazis pour out of the conning tower to the deck of a submarine blasted to the surface by depth charges planted by U. S. coast guard and navy destroyer escorts somewhere in the Atlantic. A few minutes later the crippled U-boat plunged to the bottom of the sea. Twelve Nazis were picked up and became prisoners of war.

Aplankius Toronto Malonius Lietuvius

Rašo AL. MICEVIČIUS

Jų Širdingumas, Moterų Darbštumas; Gražioji Lietuvių Kalba

ĮZANGOS ŽODIS

Yra sakoma, kad kalnas su kalnu nesueina, bet žmogus su savuoju visuomet. Niekad nei ne sapnavau pernai, kad aš praleisiu brangų atostogų laiką Toronto mieste, Kanadoje. Aš labai mėgstu gamtą. Duokit man medžių, vandenį, golfo aikštę, tai viskas ko aš noriu. Bet štai priežastis mano nuykimo į Torontą. Mes gerai žinome, kad tų mūsų brolių lietuvių randasi kiekvienoje šalyje, taigi randasi ir mūsų kaimyninėje šaly, Kanadoje.

Bet per pereitą aštuonetą metų Toronto lietuviai atkreipė į save dėmesį Amerikos lietuvių, o ypatingai Chigagietė. Mūsų spaudoje labai tankiai pradėjome pastebėti įdomių straipsnių, su parašais F. M. Yokubynienė ir J. Yokubynas. Tula "Stela", O. J. ir S. P. Taip pat J. N. Negana to, mūsų lietuvišką sostinę pavasarį aplankė trys žymios veikėjos, būtent p-nios Yokubynienė, Batkienė ir Užmeckienė, kurios dainavimu turėjom progų gerėtis. Mūsų name per laimę apsisitojo viena tų ponių, kurios niekuomet nebuvome sutikę pirmiau — p-ni Batkienė. Visa širdimi Chigagiečiai jas pamilo, ir po trumpo vizito palikdamos malonius išpūdžius grįžo prie savųjų.

Bet tai nėra tikra priežastis, kodėl aš laukiau tos valandos būti tarpe Torontiečių. Mat, p-nia Yokubyninė, rašydama savo išpūdžius ir kaip pirminkė "Dainos Ratelio" sako, jeigu atsilankysiu, tai visos dainorės mane pasitiks su "bučiu". Na, gerbiameji, kad žmogus, kaip yra sakoma, ir grabe gūletum, visviena šoktum, kad sutikti tą malonumą. Taigi štai ir laukiamoji diena; Lulu ir aš važiuojam į Toronto.

Pasiekus Torontą

Po 12 val. bildėsiu ir nepergeriausio miego pasijutum, kad esame Toronte. Gražus, bet begalo karštas rytas. Traukinys sukosi apie Ontario ežerą. Plaukianti laiveliai darė labai įdomų ir romantišką vaizdą, nepaisant, kad po kelionei buvo upas rūkštokas. Po ilgų inspekcijų galį gale pasijutome Toronto stotyje, kur mus pasitiko tos trys malonios ponios su savo dukrelėmis ir netrukus pasijutome ponų Batkų rezidencijoje.

Prasidėjo Vaisės

Vakarui atėjus, į pp. Batkų namus buvo sukviesta didokas būrys Torontiečių, su kuriais man teko matytis ir kalbėtis pirmu kart. Laike pietų ejo kalbos daugiausiai apie mūsų Lietuvos ateitį bei vargą kenčiančius gyventojus. Vieną, ką aš pastebėjau pas Torontiečius, tai jų gražią lietuvišką kalbą.

Kaip būtų gerai, kad tarpe tų lietuvių kokias dvi savaites praleistų p. J. Smotelis, kuris labai kritikuoti kalbos žinovus. Jis ten netik gražios kalbos pramoktų, bet pagrižęs neturėtų drąsos ir ranką plunksnos pasiimti ir rašyti ta kalba, kurią jis vartoja. Mat, visi tie, su kuriais mačiausi jau yra lanke Lietuvoje aukštąją mokyklą, ir

kokis didelis skirtumas; palygin-ti tiesiog negali su tuo, ką mes girdime Chigagoje.

Naktis buvo idealė. Visi nuėjome į gražų rožių darželį, kur Lulu smuika pripildė orą su muzika. Užbaigus koncertą, į kitą galą darželio, mes vyrai, suėjome ir bandėm gauti čempijono totulą už geriausiai pasakytą anekdotą, ir aš manau, tą garbę gavo p. Yokubynas, už pasakymą anekdotą, "Kaip visi Rusijos paukščiai bolševikiškai kalba". Man patiko geriausiai "varnos". Tą mūsų mitingą pastebėjo p-nia Yokubynienė ir tuojaus padarė jame tvarką. Jau buvo antra valanda; mėnuo puikiai puošė šį malonų darželį su savo šviesa, sveičia skirstėsi tardami tikrą lietuvišką "iki pasimatymui" ir nuširdžiai spausdami dešinę. Mes, pasilikę vieni manom ir sau sakom: "Lietuva tu mūsų, Lietuva! Kokius širdingus vaikus tu išauklėjai!"

(bus daugiau)

Virto Labai Vertingu

Vienam Utah valstijos laikraštyje "Sun Advocate" tilpo sekantis apgarsinimas: "Asmuo, kuris pavogė mano alarm-clock prašomas sugrąžinti už gerą atlyginimą, o jei ne, tai tegul jis pažadina mane kožną rytmetį 6:30 val."

Pamegdžiojimas

Petrukas parsineša iš mokyklos pusmetinį liūdymą, kuriame pasakyta: "Mokinio elgesys klasėje nepavydėtinas. Kartais nuedavo kraštutinybes. Vieną sykį jis bandė pamegdžioti profesorių ir jo kalba buvo labai panaši karvės baubimui."

ĮŠKEISK jusų nevarojamus elektros reikmenis į Karo Stempas

Mrs. Smith nuliudusi

Kuomet ji vargsta Karo Darbe, ji rūpinasi savo naminiu darbu... Jai reikalingas kaurų valytuvus, bet ji jo negali gauti!

Mrs. Smith ir kitoms užimtoms Karo ir namų darbais yra reikalingi elektriniai įrankiai sutauptumui namuose... Bet iš priežasties karo, tų reikmenų jaučiama stoka.

Kad parūpinti tuos reikmenis toms moterims, jūsų elektros dyleris ĮŠKEIS jūsų nevarojamus reikmenis į Karo Stempas. Jis net duos jums Stempas ir už sugedusius dalykus, kuriuos jis galės sutaisyti.

Štai yra keletas reikalingų elektrinių dalykų: Kaurų valytuvus, prosas, skalbyklos, "toaster", šaldytuvai ir kit-kas.

Ką sakote? Ar jūs nepagalbėsite Karo darbininkams ĮŠKEIČIANT savo nevarojamus elektrinius dalykus į Karo Stempas?

PASTABA: Commonwealth Edison Com. panija neperka vartotų elektros įrengimų vėl pardavimui, bet gi maloniai pagelbėti Chicagos Krautuvninkams šiame patriotiniame Iikeitimo Plane.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

Ruošiasi Išstatyti Savo Parodoje Dauk Rankdarbių

Baltimorės Moterų Prašomos Sukrusti

Kaip žinome pradžioje spalio mėnesio įvyksta tarptautinis bazaras, kuriame dalyvauja ir lietuviai. Bus parengta ir lietuvių rankdarbių paroda, todėl visos moterų kviečiamos prisidėti. Susirinkimai įvyksta kiekvieną penktadienį knygyno kambaryje ir pas poniją Oną Urlakis, 543 Washington Blvd., pas M. Remeikiene, 708 Fayette St. Sukrustime su darbu ir tinkamai pasirodykim.

— Vera Mikušauskas.

Didžiausias aruodas pasaulyje buvo pastatytas 1746 metais Indijoje, kad sutauptinti javų bado metams.

Dalgė Atsikirta į Akmenį

Policmonas Ted Dičkus, Omaha, Nebr. sulaukė automobilista ir pareikalavo parodyti "draiverio" kortelę. Tas gi tuojaus atsšovė:

"Parma Tamsta man parodyk užsiregistravimą karo tarnybai kortelę". Mat automobilistu buvo leit. Norman B. Atkinson, iš indukcijos centro. Abu turėjo korteles tvarkoje, tačiau leitenantas gavo dar vieną, tai už pravažiavimą be sustojimo — "stop sign".

VISŲ ATYDAI!

"Aplinkinių Kelių į Dangu Nėra", Sv. Jono Evangelija ir kitų gero įturio skaitymų veltui del adreso prisuitimo.

H. MILLER
1816 Wellington Ave.
Chicago 13, Illinois

Telephone SOU. 3141

BORIS BEVERAGE CO.

JUOZAS ARLAUSKAS ir JUOZAS SKIENDIELIS SAVININKAI

PRISTATOM TONIKĄ IR VISOKIOS RŪSIES ALŲ BALIAM, VESTUVEMS IR VISOKIOMS KITOMS PRAMOGOMS Į NAMUS IR Į SALES.

VISAIS REIKALAIS KREIPKITĖS PRIE

BORIS BEVERAGE CO.

220 E Street

So. Boston, Mass.

SMAGL JAUKI IR MALONI NŽEIGA

SILVER CAFE

S. ZAVADSKAS, Sav.

Čia Galite Gauti Geriausių Gėrimus ir Kartu Laiką

Linksmi Praleisti.

KVIEČIAMI VISI LIETUVIAI ATŠILANKYTI!

SILVER CAFE

324 Broadway

So. Boston, Mass.

VIENA GERIAUSIŲ VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVE SO. BOSTONE YRA —

A. ČIŽAUSKO

248 "E" Street

So. Boston, Mass.

CLAM HOUSE

A. ČIŽAUSKAS, Sav.

Užkviečia Visus Lietuvius, Jaunus ir Senus Atvykti į Minėtą Užeigą. Čia Rasite Geriausių Valgių ir Gėrimų, ir Išgirsite Gerą Orchestrą. Randasi:

585 Grove — Rout 128 — Braintree, Mass.

LINKSMIAUSIA UŽEIGA BOTONE, TAI YRA

SOUTH BOSTON CAFE

V. BALIUKONIS, Sav.

Šioje Puošnioje ir Didelėje Įstaigoje Galite Pasirinkti

Geriausių Gėrimų ir Linksmi Laiką Praleisti.

SO. BOSTON CAFE

260 Broadway

So. Boston, Mass.

Amerikos Politika Ir Lietuvos Ateitis

Laisvų Tautų Blokas Ar Sovietų Jungas?

Washingtono Tylėjimas Ne Iš Bloko Noro

Daugelis mūsų tautiečių yra paskendę nerimavime. Karui svyrant ir pabaiga, jie klausinėja vienas kito: "Ar negirdėjai ką nors naujo apie Lietuvą?" Kiekviena paskala arba žinutė atydziai perkratoma ar nėra joje bent kibirkstėlės šviesos, kuri perkirstų viešpatuojančią tamsą.

Kaikurie stebisi dėl ko tos mažos Baltijos šalys tapo Pradžios užmirštu kampeliu ir nei Washingtonas, nei Londonas oficialiai jų kaip ir nepripažįsta. O tuom tarpu piktai liežuviškai plaka apie visokius priėjimus, perleidimus, mainus ir pan. Kame gi tiesa, o kur prasimanymai?

Sio straipsnio tikslas yra bent trumpai paliesti visa opų klau simą. Iš to, ka teko pastebėti pačiam ir nugirsti iš kitų galima būtų užtikrinti, jog klysta tie, kurie tvirtina buk Baltijos kraštų likimas yra išspręstas neigiamu mums prasme. Tas klausimas pasilikio tokiu, kaip jis buvo prieš ketvertą metų.

Tikrenybėje jis nebuvo ir svarstyta, nes Sovietų Sąjungos diplomatai nepripažino nei Amerikai, nei Anglijai autoriteto kištis į tas sritis, kurias Maskva laiko savo "įtakų sfera". Tas paliecia ne vien Baltijos šalis, be Lenkija, Suomija, Balkanus ir gal but Dunojaus lyguma.

Stalinas paniekino savo apštalato ir revoliucijos tėvo Lenino užsienio politikos principus, paskelbęs 1918-1919 metais ir leidosi į carų nubrėžta užkariavimų avantiura. Būtų tiesiog nai viška manyti, kad Amerikos politikai to visko nežinotų ir nesuprastų, jog Kremliaus valdovo ambicijos griaua iš pat pamatų Atlanto Carterį ir demokratinių šalių pastangas atkurti laisva Europa. Dar visai neseniai buves valstijos sekretoriaus padėjėjas Sumner Welles savo knygoje "The Time For Decision" pripažino, jog imperialistinė Rusija "gali tapt didžiausiu pavojū koki pasaulis iki šiam laikui yra matęs."

Trumpai viską suglaudus, galime padaryti štai kokią išvadą. Dievu malūnas sukasi išlengvo, bet be sustojimo. Amerikos ir anglų diplomatija atsivadusiai ir be didelio triukšmo darbuojasi, kad užtikrinti laisvę ir toms šalims, iš kurių toji laisvė buvo laikinai atimta. Į šią kategoriją, beabejo, įeina ir Baltijos kraštai. — **Pririmpas.**

tose teritorijose turės būti pačių žmonių laisvai ir demokratiniai išrinktos valdžios, o ne importuotos iš Kremliaus sandėliu. Stalinas žino Amerikos nusistatymą; už tai jis ir vengia susitikti su mūsų atstovais ir padėti ant stalo savo kortas.

Bet kas atsitiks, jei Rusija, nepaisydama nieko, vykins savo užkariavimų programą rytinėje Europoje ir Balkanuose? Amerika juk neis su ginklu rankoje raminti rusų, o visi kiti juk yra permaži, kad sustabdyti meškos šėlima. Jei tas atsitiks, tuomet Europoje nebus taikos. Valstybės ims iš naujo gikluotis ir ruošis trečiam pasauliniam karui. Amerika noroms nenoroms turės paremti tuos, kurių pusėje yra teisybė.

Bet kažin ar ir to reikės. Jei tik demokratinų valstybių blokas, su Amerika priešakyje, laikysis tvirtai, tai rusams teks nusileisti, nes jie nerizikuos sukelti prieš save visą koaliciją, kuri kartais gali parodyti ir lazda.

Sarišy su tuom reikia pažymėti dar vieną prielankią Baltijos šalims aplinkybę. Suvienytos Valstijos kol kas nerisā pavienių, izoliuotų teritorinių klausimų, nebet jie būtų labai opūs. Jos formuluoja bendrus principus, kurių prisilaikant rīšis tautų likimai. Kai toji formulė taps priimta, tai niekam nebus progos išsisukti. Tiesa, pasilieka plati dirva formulių aiškinimams, pav. kaip Atlanto Carterio, Maskvos konferencijos nuosprendžių ir pan. Bet ir čia Amerikos politika eis tiesia linija, nesiblaškydama šuntakiais, nes šios šalies pasaulinis prestižas ir įtaka reikalauja.

Trumpai viską suglaudus, galime padaryti štai kokią išvadą. Dievu malūnas sukasi išlengvo, bet be sustojimo. Amerikos ir anglų diplomatija atsivadusiai ir be didelio triukšmo darbuojasi, kad užtikrinti laisvę ir toms šalims, iš kurių toji laisvė buvo laikinai atimta. Į šią kategoriją, beabejo, įeina ir Baltijos kraštai. — **Pririmpas.**

Vatikane Eina Svarbios Politinės Derybos

Į Vatikana atvyko ir buvo popiežiaus priimtas anglų darbiečių partijos vadas ir vice-premieras Attlee; paskiau užsuko pas popiežių visa eilė kitų diplomatų, ju tarpe prezidento atstovas Myron Taylor. Atrodo, jog kas tai kepama diplomatinė skauradoje. Greičiausiai kalbos eina apie Vokietijos kapituliaciją, tarpininkaujant popiežiumi.

Hitlerį Nužudys Patys Vokiečiai, Pranašauja Emil Ludwig

Garsus vokiečių rašytojas, kuris dabartiniu laiku gyvena Suvienytose Valstijose, tikrina, jog Hitlerį nužudys patys Vokietijos žmonės, kuriuos jis netik suvedžiojo, bet ir užtraukė ant jų didelę nelaimę. Brudėjimas prasidėjo generolų tarpe ir jis pasieks platesnes mases. Jeigu žmonėms nepasisektų pagauti Hitlerio, tai kerštas kris ant jo paveikslų, atminties ir stovylių. Vokiečiai jau dabar mato, kad jie buvo suvedžioti, tikrina Emil Ludwig.

Baimė ir meilė drauge nevaikščioja.

TIESIU KELIU

Ant tėvelio didžio dvaro Zaliasai sodelis, Tam sodely, tam žaliajam Raibas sakalėlis.

Ant tėvelio didžio dvaro Nauja arklidėlė; Ten balnojo beružėlis Ristajį žirgelį.

— Vai žirgeli, vai bėreli, Ilgu man šiandiena, Nunėšk mane į dvarelį, Kur mergelė viena.

Už kalnelių ir už girių Širdis mane traukia, Kur mergužė audėjėlė Prie langelio laukia.

Nunėšė ji bėras žirgas Į kitą šalelę, Kur gyvena mylimoji, Skaisti kaip saulelė.

Bet mergelė — gulbinėlė Sutikt neišejo, Nes ji savo jauną širdį Kitam pažadėjo...

J. Virbickas Rašo Apie Savo Kelionę į Cleveland, Ohio

Aplankius Lietuvos ir Jų Istaigas

Pasinaudojant pora dienų švenčių, o dar vieną nuo savęs pridėjęs, patraukiau į Clevelandą aplankyti savo gimines Bronėikius, kurie gyvena Euclid, Ohio. Aš, žmonelė Rozela ir dukterė Danutė išvykom šeštadienio ryte, rugsėjo 2 dieną ir pasiekėm Bruneikius. Jie turi du sūnus ir abu kariuomenėje. Jaunesnis yra laivyne ir kaunas su japonais, o vyresnis buvo laukūnas.

Gruodžio mėnesyje bombarduojant Vokietiją jis, pagal oficialų pranešimą, buvo paskaitytas dingusiu karo akcijoj. Bet dabar po 7 mėnesių gautas pranešimas, jog jis yra nelaisvėje. Todėl tėvams buvo džiaugsmo išgirsti, kad jis gyvas.

Sekmadienyje po pietų sykiu su Bronėika nuvažiuavom į Lietuviską Darželį atlankyti ir Lietuvos didvyrius Dr. J. Basanavičių ir Dr. V. Kudirką, kurie sau stovi ir, rodos, mašto apie Lietuvos likimą. Darželis yra puikiai užlaikomas. Apačioje prie Gedimino stulpų žydi daug gražių gėlių, kad malonu žiūrėti.

Vieną lietuvių šeimą suradom besėdint ir patyrėm, jog tai Ruzgiai iš Clevelando. Prie Birutės fontano, nors vanduo ir nebėga, bet graži vietelė. Ten radom svetimtautes mergaites paveikslus traukiant.

Pasukom ir prie "Dirvos", bet sekmdienyje uždaryta ir nieko neradom. Antroje gatvės pusėje Lietuvių Svetainė, kur svetimtaučiai lošė bingo. Nuėjom lietuvių kluuban; žmonių pilna, bet pažįstamų nebuvo galima surasti. Kalbėjom biskį su šeiminku Green, kuris sakėsi, jog jo pavardė buvo Gurevičius.

Taigi pasisvečiavom po Clevelandą pas savo žyru draugus, pirmadienį po pietų vėl patraukėm atgal į Pittsburghą. Bevažiuojant pradėjo lyti ir lijo kol neįvažiuavom į Penn. valstiją. Čia jau oras pasikeitė.

— Juozas Virbickas.

Mokykloje

Instruktorius: — Kaip tai yra Juodeli, kad tu visad atsilieki istorijoj?

Studentas: — Kitaip ir negali būti. Jei aš nužengčiau į istorijos priešakį, tai turėčiau būti pranašu.

Baltimorės Lietuviai Turės Savo Dieną Tautinių Grupių Iškilnėse ir Bazare

Parodoje Bus Pastatyta Lietuviška Bakužė

Sujūdo sukrūto Marylando tautinės grupės. Rengia milžinišką įvairių tautų parėngimā, kuris prasidės spalio 8 ir baigsis 12 d. Bus didelės iškilnės ir bazaras. Pelnas to parėngimo yra skiriamas Garbės Sarašui (Honor Scroll), kuris bus įrengtas Preston Gardens aikštėje. Garbės Saraše tilps vardai visų vyrų ir moterų šios valstijos dalyvavusių šiame kare.

Sekmadienyje, spalio 8, Fifth Regiment Army, prasidės ceremonijos. Tai bus Marylando diena. Lietuvių diena bus spalio 10, toj pačioj Army (kurioje bus ir visų kitų tautų parėngimai). Dalyvaus Lietuvos pasiuntinys, pulk. Povilas Zadeikis. Programā teiks Sv. Alfonso Mokyklos vaikučiai ir "Dainos Draugija". Bus paroda Lietuvos audinių, kurie tilps Lietuviškoj Pirkioj, specialiai tam tikslui pastatytoj.

Sia proga yra rengiamas didelis visų tautinių grupių spaudisitas programos. Jame tilps visi parėngimo darbai ir kožnos dalyvaujančios tautos istorijos bruožai.

Gubernatorius O'Connor ir Bal

timorės Mayoras McKeldin proklamacijomis paskelbs dienas nuo spalio 8 iki 12 kaip Jungtinių Tautų Tautinių Grupių Iškilnių ir Bazaro Savaitę, ir pažymės dienas, kuriose kokių tautų parėngimai įvyks.

Tam darbui yra sukurta didelis komitetas iš visuomenės veikėjų ir tautinių grupių atstovų. Lietuvių komitetā vadovauja Baltimorės Lietuvių Draugijų Tarybos pirmininkas, p. Antanas Miceika ir kun. dr. Liudas Mendelis.

Jiems gelbsti didelis komitetas susidedantis iš visų Baltimorės lietuvių draugijų atstovų. Visi, be skirtingo pažiūrų, dirba šiame dideliame darbe.

Jonas Kairys rūpinasi pastatytu Lietuviškoj Pirkio.

V. Višniskas vadovauja rinkime skelbimų į programa.

Vyrai ir moters, seni ir jauni, visi dirba.

Visi yra raginami išgyti tikietų šiam parėngimui. Kaina, tik \$1.00.

Tegul sauidi mūsų daina. Lai išgirsta ją ir tie, kurie dar negirdėjo. Lai mūsų darbai ir daina padeda Amerikai ir Jungtinėms Tautoms sekmingai laimėti karą, ir lai pagelbsti pasauliuoti mūsų tėvų žemei. Lietuvai! — **Pub. Kom.**

Kokiems Tikslams Jie Renka Aukas

Selpti Tik Raudonuosius Kvislingus

Chicago bolševikų "Vilnis" aną dieną pastatė tokį klausimą: "Ar tie, kurie bėgo iš Lietuvos nuo Raudonosios Armijos (šios šalies talkininko armijos) yra verti paramos?" Aišku, kad ne! Juk raudonoji armija atėjo į Lietuvą ne vien išvyti vokiečių, bet įsteigti ten proletarišką rojų, apvalant ją nuo kapitalistų, kulokų ir buržuazinių patriotų. Kas tik bėgo nuo to, tas jau yra savaimis liaudies priešas ir tokiu šelpiti nėra išrokovimo. Paremkime tik raudonuosius kvislingus, kurie pardavė save ir savo šalį.

Pirkite Karo Bonus ir Stampas.

Pittsburgho Darbuotoja Moterystės Stone

Zinoma sandariečių veikėja Pittsburghe, p-ni A. Brazauskienė, 1811 Merriman St. Šiominis dienis ištekejo už Jono Mačiulio, kuris dirba prie Baltimore and Ohio gelžkelio.

Dabartinė p-ni A. Mačiulienė yra Sandaros kuopų sąryšio iždininkė ir pirmiau turėjo valgomų daiktų krautuve.

Wisconsinas Gali Gyventi Iš Medžioklės

Mėsos kuponai mažai ką reiškia Wisconsinos žmonėms. Perreitame rudenyje jie nušovė 128,296 briedžius, kurie davė 11,674,936 svarus mėsos. Pridėk prie šio zuikius, fezanus, laukines antis ir pan., tai pamatysi, jog Wisconsinas gali apsieiti ir be Chicago stockyardų.

DUODAM PASKOLAS

Ant Pirmų Morgiečių

UZ MAZESNI NUOSIMTI — BE KOMISINO

PATARNAVIMAS GREITAS ir TEISINGAS

UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

ARCHER AND SACRAMENTO AVES CHICAGO, ILL.

JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

A. L. KUCHTA

Diamonds, Jewelry, Watches and Silverware Complete Line of Gifts

EXPERT WATCH REPAIRS

2421 W. 47th St. — Phone Virginia 0990

Karaliaučius Lošia Svarbią Rolę Rytų Prusijos Biznyje

Didelė Gintaro Išdirbystė

Karaliaučių lietuvių ikūrė pradžioje 13-to šimtmečio. Vokiečiai atėmė jį iš lietuvių 1263 metais ir iki šiolei jį tebeleiko. Dabar prie to seno ir garsaus miesto peršasi sovietai ir lenkai. Vienų ir kiti įrodinėja del ko jiems reikalinga išgyti Karaliaučių. Tik lietuvių tyli ir laukia kas iš to visko atsitiks.

Prie dabartinį karą Karaliaučius turėjo 368,000 gyventojų. Jis yra centras viso bizniško ir kultūrinio Rytų Prūsijos gyvenimo. Prie jo yra vienas didžiausių Baltijos uostu. 1937 metais į tą uostą iplaukė 3,238 laivai, atveždami 1,288,000 tonų prekių. Čia statomi didžiausi prekybos laivai. Uosto apielinkėje yra sandėliai, kur tilpsta 100,000 tonų grūdų.

Kanalų pagelba Karaliaučius

yra sujungtas su visa provincija. Čia sukcentruota svarbių Rytų Prūsijos pramonė. 22 fabrikai išdirba ūkio mašinas. 11 fabrikų gamina rakandus ir pan. Ypatingai pagarsėjusi yra gintaro pramonė. Į Karaliaučių suplaukia daug išmesto iš jūrų gintaro, kuris čia perdirbamas ir siunčiamas į visas šalis.

Nebūtų prasmės Karaliaučiaus miesta ir uostą atiduoti lenkams arba rusams, kuriems jis niekad nepriklausė. Geriausia būtų, tai padaryti Karaliaučių laisvu uostu, kuriuo galėtų naudotis Lietuva, Lenkija ir Cechoslovakija. Atsistatūstai Lietuvai Klaipėda bus per mažą, o iš Sventosios didesnio uosto nepadarysi. — **K. D.**

Ne Jis Vienas

Jis: — Aš tikrai buvau didžiausias kvailys, kuomet prašiau kad tu už mane tekėtum. Ji: — Didžiausiu tai nebuvai, nes juk aš sutikau už taves elti...

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI — BIZNIERIAI

Tel. Yards 7258
Aleksa Bakery
J. GAVENIA, Sav.
3339 S. Morgan St.
Geriausios Lietuviškos Plikytos Ir Rupios Duonos Kepykla

Tel. LAFayette 3171
Peoples Furniture Co.
M. T. Kezas, Ved.
4179-83 Archer Ave.
Jus Galite Gauti Viską Kas Tik Rūtikalinga del Namų—Rakandų

YARds 3599
Piwaronas Baking Co.
D. Pivarunas, Sav.
4622 S. Marshfield Ave.
Kepėjai "The Winner" Duonos Taip Pat Ruginės—Lietuviškos

Tel. VICTory 4226
Progress Furniture Co
J. A. Krukas Ved.
3222-24-26 S. Halsted St.
Rakandai, Pečiai, Radios, Vaikam Rakandai — Viskas Del Namų

YARds 5654
European Style Bakery
J. Bartash, Sav.
841 W. 33rd Street
Kepėjai Skanios Lietuviškos Juodos Duonos

Tel. SEELy 8760
Roosevelt Furnit. Co.
Jovarauskas ir Bertulis Sav.
2310 W. Roosevelt Rd.
Visokie Namams Reikmenys — RAKANDAI —

HEALTHY FOOD
Restaurant
Joe. ir Julia Malonis Sav.
3206 S. Halsted St.
Lietuviški - Amerikoniški Valgiai Mandagus Patarnavimas

Leonas Getautas
Muzikos Krautuve
755 W. 32rd Street
Specialistas įvairiausių Dailidystės Darbų

BOULevard 9406
Frank Bastis
Savininkas
7-11 NATURAL TAVERN ir ROSS HOTEL
711 W. 43rd St., Chicago

REPublic 7731
Z. S. Mickevics & Co.
Real Estate — Insurance Commercial & Residential Properties
2506 W. 59th St., Chicago

Tel. Victory 0066
Anna - James Tavern
Smagi Lietuviška Užėiga
3415 S. Halsted St., Chicago
Ona Bagdomienė ir J. Janulevičius, Sav.

Tel. Yards 4789
JOHN REKOSH
REAL ESTATE AGENTAS
Reikalui Esant Kreipkitės
840 W. 35rd St., Chicago.

ANTHONY B. PETKUS

6812 So. Western Avenue, Chicago
Telefonas GROvehill 0142

1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICero 2109

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiskam atostig prielabmas

Nuliudimo Valandoj

Kreipkitės į

ANTHONY B. PETKUS

Laidotuvių Direktorius

DVI MODERNIŠKOS KOPLYCIOS

JŪSŪ PATOGUMUI:

Užburtas Kalnas

Vinco Krėvės Istorinė Apsaka

Širdies Skausmas Yra Kietesnis Už Visus

Ir apimtas tokio jausmo, eidamas žemiau lenkė galvą, kad neužgautų... Bet veltui: visas oras pilnas buvo skaudos, kaip ir jo krūtinė...

Tai vėl jam nusidavė, kad ne laimės: jo širdis reikalauja, tik dievai liga jį užleido, kad jis pirmas nužengė keliu, kur praeikton šalin veda.

Ir praeikė Ilgis tą valandą, kurią sumanė joti Liškevos šalin. Praeikė save, kad tokis noras atėjo galvon jo, praeikė dievus, kurie dabar baudžia jį...

Ir ėjo taip vienas giria, tai dejuodamas, tai svajodamas. Tik vienas mėnuo matė jį, tik viena giria girdėjo jį. Daugiau niekas.

Ir ėjo Ilgis taip visą naktį giriomis. Juo toliau ėjo, juo labiau vargo, juo labiau rimo širdis jo. Tik liudėsys, lyg tamsus debesys, miglomis apgulė jį — ir neiškentė neišsilaukė jaunas Ilgis ir pravirko stirubaudamas, kaip mažas vaikas. Niekas tai negirdėjo, tik viena giria, bet ji niekam nepasakė.

O kaip nusivėrė Ilgis, lyg akmuo nuo širdies nusirito, taip jam lengva pasidarė. Ir krūtinė giliau kvėpavo ir širdis ramiau plakė. Jautė tik, kad nuvargio, nuilso, ir kojos sopėjo, atilsio prašėsi, o akys lipo, kaip medumi išteptos. Nieko dabar netroško Ilgis, tik atsisėsti, atilsėti...

Kai kada tik jautė, lyg nelaimę didžią pergyveno, bet kokią — nuvargus galva nenorėjo ieškoti, bet tik jį jau praėjo.

Ir taip visą naktį skubinosi namo Ilgis. Aušo jau kai jisai priėjo Pylvingo ežerą. Mato, žalioje pievoje, pagal kelią, ugnelė kaitri kūrenasi: tai naktigoninkai žmonės, kur, išvarę laukan arklius naktim ganyti ir susikūrę ugnelę, sugulė.

Neiškentė Ilgis, kad nepreitų j ugnį, neatsilsėtų.

Kai priėjo arčiau j ugnį, užpuolė jį budrūs šunes, kur buvo su naktigoninkais. Bet nubudę žmonės atsaukė šunis, pažino valdovo savo sūnų ir pažinę nustebo.

Pasakė jiems Ilgis, kad girioj bemedžioldamas paklydęs, ir užvartytas žirgas puolęs, kai jis stirną vijęs.

Davė jam žmonės patogiausią vietą pas ugnį, kad apsišiltų, ir kailinius paklojo kuo geriausius po šonu ir balną padėjo pagalvin.

Vos prisėdo Ilgis, kaip saldus miegas jį numarino, galva patį j balną nulinko, ir jaunasai ramiai užmigo, kaip miegojo tada, kai jauna jo širdis vargo dar nežinojo...

Saulei tekant nubudo Ilgis. Nubudo ir lyg iešmu pervėrė jam širdį mintis, kad kiek jis gyvens, nepamatyš jau daugiau...

numylėtos mergelės, kad kitas džiaugsis gražium jos būdu. Ir taip suskaidėjo širdis, kaip neskaudėjo niekad, kad miegas nuo blakstienų, kaip vėjo nu-pūstas, pranyko. Ir sudejavo Ilgis, lyg koks sopulys netikėtai atgijo.

Pamatė senas vyras, kad vartosi kunigaikštis nuo šono j šoną, išgirdo, kaip sunkiai sudejavo, dasigodojo, kad šaltas jam ryto oras, kad skauda kojos nuvargusios. Ir davė jam kailinius užsikloti...

— Kojas tau sopa. Neprijunkai vaikščioti, kaip mes...

Nieko neatsakė Ilgis, tik sudejavo nusigrįždamas; taip virė jo širdis, kad gulėti nebegalėjo. Atsisėdo...

— Nieko, kol jaunas, kad nuvargai. Išsimiegosi, kaip ranka nuims. Sopa kūną, tai sielos nesopa — gerai miegoti...

Pasakęs tai apsvirtė ant kito šono vyras ir vėl saldžiai užmigo.

— Sopa kūną, sielos nesopa, — lyg vėjas jam kalbėjo ausin.

Bet ne kūną sopėjo jam, tik sielą gėlė, kaip rudenies šalna žieda, kur žydėti pavėlavo.

— Sopa kūną, sielos nesopa, — kuždėjo jam medžiai ir žolės...

Bet jam tik sielą gėlė...

Ir įdėjo Ilgis savo kairią ranką žarijosna, kad ja sopėtų, o tik negeltų jam siela krūtinėje... Kad užmirštų visa...

Ir pajuto tokį skausmą, kokio iškęsti negalėjo gyvas garas. Kaip yломis subadė jį nuo viršugalvio iki padų ir nusidavė jam, kad kraujas jo gyslose užvirė, gyslos išsitempė, širdis pabrinko, kad va tuoj visa truks.

Ir vėjas papūtė ne šaltas, bet karštas, kur kaip ugnim visą kūną apsvilino. Visas pasaulis lyg virė, kaip vanduo puode. Sopulio rankoje neįjautė, tik visą kūną jam sopėjo, o ypač akis, kurias apraukė lyg migla.

Ir taip gūžiai sudejavo Ilgis... O kas toliau, buvo, nežinojo. Kaip atsikvošėjo, tai jautė tik didį sopulį rankoje, kurią žmonės raišiojo šlapiais savo autais.

Paskui pasodino jį žirgan ir nugabeno tėvo dvaran, nes patšai nei eiti, nei joti nebegalėjo.

Ir nusigando senas Saulys, pamatęs sūnų, ir barė, barė jį: Sūnus melavo tėvui, kad žirgą užvares, stirną bevaikydamas, kad nuvargęs pas ugnį užmigęs ir per miegą, netyčiomis, ranka žarijosna ikišęs.

Tiesos niekam nepasakė. Skausmas širdies skaudesnis buvo, nei kūno sopulys, nei sudegintos rankos žaisdus.

Nemėgsta bėda vieną vieną vaikščioti, vieną vieną žmones kibinėti. Kur viena eina, ten kelios nelaimės paskui ją seka jos pramintu taku. Ne viena nelaimė atitiko Ilgį, ne viena liga apsirgo jisai: ir ranka jam

sopėjo, ir karštinė degino, ir drugys krėtė.

Gydė jį ir šaptūnai, užkabinėdami nuo visokių kerėjimų, gydė ir burtininkai, nuimdami burtus... Visi jie kalbėjo, kad užkerėjo jį senas krivis, kur buvo atvykęs iš Liškevos pilies, nuo kunigaikščio Raivedžio.

Klausė visų šitų kalbų Saulys ir sūnus raitojo ir kaktą raukė. Ne viena kartą ketino jisai, kad akmenio ant akmens nepalikis, kad prisirengs į tuos, kur sūnų jo užkerėjo, kad išbruks visas svetimas biauirybes, kur užliejo visa šalį.

Taip godojo Saulys, berymodamas kiaurą naktį pagal šoną, išgirdo, kaip sunkiai sudejavo, del kurio tik ir gyveno, šviesią ateitį jam begaminamas.

Nors sunkiai sirgo Ilgis, bet jau geryn taisyti pradėjo.

Pagijo ranka, karštinė ir drugys apleido jo kūną ir nuvėjo sausuosna medžiuosna, kur juos užkeikė burtininkai.

Bet ne tiek gydė Ilgį burtai ir žolės, kiek jauna jo jaunysta. O kai pradėjo sveikti Ilgis, Saulys, kuris senai spyrėsi atkeršyti viesiems, kurie kalti buvo, išėjo karan ten, kur Nemunas neša sraivias vilnis savo pro Liškevos šalį.

(bus daugiau)

Žydinti Jaunystė

Jaunos dienos kaip šventė. Tai mokėkim gyventi — Zydromoje pleventi Visados.

Nes ta mūsų jaunystė Kaip žiedelis nuvysta Ir daugiau nepražysta Niekados.

Nes ta mūsų jaunystė Kaip paukštelis paklysta Ir išlėkęs negrįžta Niekados.

Kai jaunystė tau taria: "Žiba žvaigždė vakare, Aš su saule už marių Išėinu," —

Tai žinok — likai vienas. Lyg prie tako purienos Nužydėjo tos dienos, Nors graudu...

Tad mokėkim gyventi — Zydromoje pleventi, Nes tos dienos kaip šventė — Nuplasnos.

— Sonja Pipiraitė.

Naziai Ruošia Pasiusti J Karą Senukus

Neitralių šalių korespondentai tikrina, jog visuose miesteliuose mokinami karinio amato senukai ir šiek tiek paaugę vaikai. Iš jų naziai siekia sudaryti tretįjį rezervą, kuris pasukintinėje valandoje bus mestas j mūsų. Tačiau labai abejotina, kad jie galėtų ką nors nusverti prieš gerai apinkluotą alijantų kariuomenę.

TMD. REIKALAI

Lietuvių Krutėjimas Prie Pacifiko

Prisiųsti Laiškai iš TMD. Kuopų Centra

Iš Los Angeles, Californijos rašo gerbiama Ona Račkienė, TMD. 8-tos kuopos pirmininkė: Labai džiaugiuosi, kad įvyko TMD. seimelis ir kad vėl išrinko tamstą pildyti TMD. centro sekretoriaus pareigas. Kito tokio darbštaus asmens kaip tamsta, būtų veltui ir ieškoti, nes jo nerastume. Tad sveikinu var de TMD. 8-tos kuopos tamstą ir visą TMD. Centro valdybą, linkėdama visiems daug energijos ir tvirto pasiryžimo šios brangios organizacijos darbuotėje.

Nėra abejonės, kad pasibaigus karui, netik TMD., bet ir kitose lietuvių organizacijose atsiras daugiau gyvumo, nes tuomet mūsų veikėjai turės daugiau laiko pašvesti drauginiam veikimui. Šiuose karo rykščių plakamoje valandoje mes visi esame susirūpinę mūsų senosios tėvynės likimu.

Mūsų inteligentija deda pastangas, kad mūsų tėvų žemelė būtų nepriklausoma, laisva, demokratinė Lietuva, o mūsų lietuviški išgamos trokšta, kad Lietuva būtų prirakinta prie rusiškos vergijos pančių. Bet vis nenustokime vilities! Darbuokimės vieningai. Gal neužilgo pasibaigs karas, gal taikos konferencijoj bus išspręstas ir mažųjų tautų likimas. Gal ir vėl suskambės "laisvės varpas Lietuvoje.

Per paskutinius tris mėnesius buvau labai susirūpinusi mūsų sūnaus likimu, kuris randasi kariuomenėn, nes jokios žinios per tą laiką negavome. Bet dabar gavome nuo jo linksmą žinėnu, kad jis jau Francijoj ir viskas ten jiems gerai klojasi. Sako prancūzai yra labai draugiški žmonės ir maloniai vaišina Amerikos kareivius. Kad ir sunaikino jų miestų dalis, tie prancūzai džiaugiasi, kurie atskratė nazius.

Kadangi mūsų kuopos išdinin kas Diksa persikėlė gyventi į Pennsylvania, tai dabar kol kas kito išdininko dar neišrinkome, nes per vasarą susirinkimų neturėsime. Prie TMD. 8-tos kuopos prisirašė dar sekanti asmenys: Adelė Zeimis, P. Mažutis ir N. Mėckus. Visi užsimokėjo po \$150 ir čia prisunėiu už tą sumą čekį. Protokolų sekretore išrinkome Mrs. Mary Adrian, 4121 So. Harvard Blvd.

Malonėkite prisijusti "Timeless Lithuania" knygų dešimtį egzempliorių. Jei pritrūktų, tuo met prašysime daugiau. Ačiu tamstai ir tamstos draugams už

gerus linkėjimus. Nuo savęs taip pat siunčiu jums visiems nuosirdžius linkėjimus. Su gilia pagarba, — Ona Račkienė.

Lietuvių Patarlės

Skurdas yra silpnų žmonių ginklas.

Su verkiandais verk, su linksmiais linksminkis.

Savo pažinės ir bažnyčioje ima.

Bėda kojas taiso, bėda kojas randa.

Tiek čia tavęs reik, kaip tilte skylės.

Ne Toje Vietoje

Moteriškė nori nusipirkti vynuogių — "grapes" ir klausia pardavėjo:

— Mano vyras yra ligonis ir aš norėčiau žinoti ar vynuogės

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

STATOM VISOKIOS RUSIES NAMUS — DIDELIUS IR MAZUS. Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny. Kreipkitės Prie Musų Del Apskaitliavimų ir Kitokių Informacijų.

REAL ESTATE 2555 W. 47th St.

AUDITORIUM RESTAURANT 3131 S. Halsted St.

LIETUVISKI IR AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU. MANDAGUS PATARNAVIMAS. P. Balciunas ir M. Kovarski, Sav.

QUEENE RUG and FABRIC SHAMPOO

APSAUGOJA NATURALĘ SPALVĄ

Geriausias Būdas Valymui Karpetų, Parlor Setų ir Kitokių Dalykų Su QUEENE FABRIC SHAMPOO

Kaina: \$1.50 — Išbandykit šiandie! — Kreipkitės pas

J. F. DANIS — Dylaris

4753 S. Maplewood Ave. — Chicago — Tel. Virgiantia 0310

TAIPGI TAISSOM VACUUM CLEANERIUS, RADIOS IR KITUS ELEKTROS DALYKUS

buvo aplaistytos nuodais? — O, jei tamstai reikalinga nuody, tai čia negausite; eikite į aptieką, — ramiai atsakė krautvinnikas.

Lietuviai Buvo ir Geri Inžinieriai

Pirmutiniai Lietuvių Tiltai

Pirmutinis moderniškėsnis tiltas buvo pastatytas karo reikalam. Norėdamas greičiau sujungti savo kariuomenę su sajungininkais, Vytautas įsakė pastatyti per Vislą, prie Cėrėnko, medinį tiltą, sukaltą geležimis. Tiltas buvo užtektinai stiprus atlaikyti žmones, vežimus ir vandens bangas.

Kitas didesnis tiltas buvo pra-

dėtas statyti Vilniuje 1568 metais ir darbai prie jo tęsėsi penkius metus. Iš Vengrijos buvo gabenama geležis, o ruolo ir pušių rastai imta iš letuviškų girių. Tiltas pagarsėjo užsienyje, bet po kelių dešimčių metų jį sudegino rusai.

Automobilių išdirbimas Suv. Valstijose buvo sulaukytas vasario 11 d. 1942 m.

Namų Taisytojas Kontraktorius

GEO. BORCHERTAS

Pertaiso Senuos ir Stato Naujus Namus. Turi Pilną Apraudą Savininkams ir Darbininkams.

10546 S. Artesian Av. Tel. Cedarcrest 1739

MARGUTIS

"DIENŽODIS" LEIDZIAMAS NUO 11 BALADZIO, 1932 1450 Kil. — 12 METAI

WHFC

(1450 Kil.) Sekmadieniais — 1 val. popiet. Darbo Dienomis — 9:30 v. v. PENKTADIENIAIS NUO 7 iki 8 val. vakare

Phone Virginia 9493 Moterims Trečiadieni

SOUTH PAULINA

RUSSIAN TURKISH BATHS ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambarėliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos. ELEKTRIKINIS GYDYMAS Mineralinės, sulfurinės vanio duoda didžiausių kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų. 1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St. A. F. CZESNA, Savininkas

Leo Norkus, Jr. AMBROSIA & NECTAR

Beer Distributor

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresni alų, kurį užvardino—NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

Urmo (Wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGICIU

STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!

NAUDOKITE PROGĄ DABARTINEMS ŽEMOMS NUOSIMCIO RATOMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jus indėliai rupestingai globojami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance. Jus pinigai išmokami ant pareikalavimo.

SENIAUSIA IR ZYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINE ĮSTAIGA — 46 Metai Sekmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y 3236 SO. HALSTED ST.

Chicagoje

Rupinasi Išrūšti Tą Svarbią Problemą Briedeporte

Lietuvių Namu Savininkų organizacijos susirinkime, pereinam antradienyje Lietuvių Auditorijoj, buvo plačiai svarstomas restrikcijos klausimas Briedeporte. Mat neužilgo užsibaičia šiai kolonijai patvarkymas, jog pirkti nuosavybes ir apsigyventi gali tik tam tikrų rasių žmonės. Tą restrikciją dabar norima atnaujinti.

Namų savininkų mitinge plačiai paaikškinimą suteikė pirminkas J. Balchunas, T. Janulis, A. Dikšas ir kiti. Didžiomas nuomonė buvo ta, kad dabar reikia pradėti organizuoti ir rinkti parašus, o po rinkimų viską galutinai užbaigti.

Lietuvių Universiteto Klubo Susirinkimas

Sekmadienyje, rugsėjo 24 dieną, p-lės Ellen Skirmuntaitės namuose 5493 S. Cornell Ave. įvyksta Lietuvių Universiteto Klubo susirinkimas, kuriame bus renkama valdyba.

Olis for Judge Pknikas Sutraukė Daug Žmonių

Pereitame sekmadienyje didžiuliam Harms' Parke įvyko "Olis for Judge" organizacijos piknikas, į kurį suplaukė daug žmonių, iš visų miesto dalių. Matėsi daug profesionalų, biznierių, veikėjų ir darbo žmonių. Vieni atsilankė paremti išrinkimą lietuvio į teisėjus, kiti išgirsti programos, tretį šiaip su pasivaikščioti. Patsai kandidatas adv. A. Olis pasakė įdomią kalbą, kurios visi atydziai klausėsi.

P-ni Lulu Micevičienė Pasirodys Šaunioje Pramogėje

Po atostogų Kanadoje bei savo gimtinėje Nebraska City, p-ni Lulu Micevičienė pradėjo savo rimtą darbą muzikoje. Ji jau mokina studentus, repetuoja su Moterų Simfonijos Orkestra ir ruošiasi pasirodyti tarpe lietuvių, sekmadienyje, rugsėjo 24 dieną, Evergreen Golf Klube, kur įvyksta Chicago Lietuvių Tarybos bankietas. Jai akompanuos žinomas pianistas J. Byanskas. — D.

Sekandais metais Velykos bus balandžio 1 diena.

P-nų J. Mackevičių Sunus Justinas Yra Anglijoje

Iš pat mažens pamėgęs aviaciją Pfc. Justin Mackevičius, sunus prezidento Federal Savings and Loan Ass'n Justino Mackevičiaus, dabartiniu laiku yra karinėje aviacijoje. Jo uždavinys yra nubrėžti planus aukštai skraidantiems amerikiečių Mustangams.

P-lė Sonja Pipiraitė Wilson Kolegijoje

Visiems gerai žinoma ir mėgiama poetė bei rašėja p-lė Sonja Pipiraitė jau turi dvi profesijas ir užima atsakomą vietą vienoje didžiųjų korporacijų. Norėdama toliau tęsti moklą ji apleido tą vietą ir įstojo į Wilson Kolegiją.

Sunku būtų rasti kitą tokią darbščią ir patriotinę mergaitę kaip jina. Nepaisant savo sunkių studijų, p-lė Pipiraitė žada aplankyti savo raštąs bei poezija sandariečius. Linkim jai kuogeriausio pasisekimo! — D.

Lietuvių Liuteronų Lab. Komitetas Rengia Bankietą

Siam sekmadienyje, rugsėjo 17 dieną, Lietuvių Liuteronų Labdarybės Komitetas rengia gražų bankietą, kurio pelnas eis pasiuntimui kalėdinių dovanų tarnaujantiems kariuomenėje. Bankietas įvyks Dariaus-Girėno svetainėje. Pradžia 3 val. po pietų.

Komitetas yra parengęs ne tik skanių valgių, bet ir muzikalį programėlį. Visi kviečiami atsilankyti ir paremti gražų tikslą. — M. Nauyokas.

Jis Nežino į Koki Pateko Mitingą

Vienas radio stoties pranešėjas Joseph Scott, kalbėdamas pereinam sekmadienyje didžiuliam lietuvių mitingui pasakė: "Lietuviai yra darbštūs ir pavyzdingi žmonės. Ne veltui Stalinas jų taip pageidauja. Būdamas Sovietų Rusijoje, ačiū savo sumanumui, lietuviai galės užimti ten svarbias vietas".

Taip, p. pranešėjau, jie užimtių ištikro svarbias vietas Sibiro tyrumose, šiaurės sniegyuose ir koncentracijos stovyklose. Gaila, kad tamsta iki šiam laikui nepatyrė daugiau apie tą komunistų rojų. — Girdėjęs.

Kartais ir Vyrams Reikia Alimonijos

Ed. Daunoras Skundžias Negalįs Gauti Darbo

Edwardas Daunoras, 27 metų amžiaus, 6354 S. Rockwell St. pareikalavo teisėjo John Sbarbaro, kad priverstų jo žmoną Isabelle Daunoras mokėti jam alimoniją. Teisėjas, pažiūrėjęs į tą vyriškį, kuris sveria 245 svarus ir yra 6 pėdų 3 inčių aukščio, nustebė tokiu reikalavimu. Bet Daunoras ėmė aiškintis, jog žmona uždirba pas savo tėvą 100 dol. į savaitę, o jis nieko.

Pirmiau ir jis dirbo pas savo uošvį ir gaudavo tiek pat, bet kai susipyko su savo žmona, kuri esanti žiauri, tai uošvis prašalino jį iš darbo. Vienok teisėjas nepatikėjo tokiai pasakai ir alimonijos nesuteikė. Vargšas dabar turės pats darba susirasti.

Erzvilko Socialio Klubo Pramoga

Siam sekmadienyje, rugsėjo 17 dieną Erzvilko Socialis Klubas rengia gražų pikniką Liberty Grove, paminėjimui savo trijų metų gyvavimo sukaktuvių. Bus gerų užkandžių, linksma muzika šokiams ir programa. Visi kviečiami atsilankyti.

Bolševikai Suvedžioja Musų Visuomenę

Pereitą antradienį man teko klausytis bolševikų radio valandos, kurioje jie bažinasi renką aukas ir drabužius tik Lietuvos žmonėms. Girdi, jie susilaukė net padėkos iš anos pusės lietuvių.

Visai tai yra tuščios pasakos. Tą ką čia bolševikai surenka, eina į Sovietų Rusiją, o ne į Lietuvą. Ne tik kad Lietuvos žmonėms nieko neduoda, bet iš jų dar atima tą, ką jie turėjo ir daugelį išgrūdė į Rusijos gilumą. — Teta.

TRUMPOS ŽINIOS

Mūsų geras tautietis K. Vičas padovanoja Sandaros muziejui dviejų metų "Laisvosios Minties" komplektus.

Southside biznierių p. P. Kuiper, 811 W. 61st St. kelio 60 mylių į Indianos valstiją pažuvauti ežeruose. Sugrįžo tuščiomis, nepagavęs nei vienos žuvytės.

P-lė Hypatija Mackevičaitė, 3330 W. 61st Pl. parašė muziką vienai liaudies dainų, kuri yra tilpusi "Sandaroje".

Sužeistas Prancūzijoje karys Jonas Miežis, 4344 S. Washenaw Ave. eina geryn. Jam tapo įteiktas "Purple Heart" medalius.

K. Vilkas Grįžo Iš Tolokos Kelionės

Mūsų žinomas darbuotojas K. Vilkas praleido porą savaitių atostogų kelionėje į New Yorką ir atgal.

Būdamas tenai jis aplankė visą eilę savo senų pažįstamų ir draugų, su kuriais nebuvo matęs kelias dešimtis metų.

Kieno kišenė ilgesnė, to ir teisybė didesnė.

WAR FUND VAJUS JAU VISAI NETOLI

Veikėjų Susirinkimas Rugsėjo 22 dieną

National War Fund vajuos reikalu didysis ir bendras susirinkimas šaukiamas šio (rugsėjo) mėn. 22 d., 8 val. vakare, Dariaus-Girėno salėje, 4416 So. Western Ave.

Į šitą susirinkimą (prakalbas) yra kviečiama draugijų, klubų ir kuopų valdybos bei nariai. Šiame susirinkime bus išaiškinti visi vajuos planai ir duoti nurodymai darbininkams ir aukotojams. Susirinkime aukų nebus rinkta. Dėl aukų rinkimo bus padaryti atitinkami perspėjimai, kurie apsaugos žmones nuo išnaudojimo ir padės rinkliavą padaryti tvarkinga ir sekminga.

Prašome visus ruošti į šitą susirinkimą. Jo pasisekimas ir skaitlingumas parodys mūsų susiinteresavimą NWF vaju ir patriotingaisiais bei humanitariškaisiais reikalais.

— Komitetas.

Tel. YARds 4641
J. RIMDZUS, D. C.
CHIROPRAKTORIUS
4649 S. Ashland Ave.
VALANDOS: 6—8 val. vakare
Šeštadieniais visą dieną. Kitomis valandomis—pagal sutartį.

NATHAN KANTER
Ready to serve you at the
MONARCH LIQUOR STORE
3529 So. Halsted St.
Phone Yards 6054
Full line of CHOICE LIQUORS, WINES and BEERS

DR. KARL NURKAT (NURKAITIS)

LIETUVIS DAKTARAS Aptometristas Pritaiko atsakomągi aiškinius ir prienamą kainą ir ant lengvų išmokėjimų
3241 S. Halsted St.
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas

Tel. Yards 1829 Pritaiko Akinius Kreivias Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 3401 SO. HALSTED ST. kaimas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėlioj pagal sutartį.

ADVOKATAI

JOHN B. BORDEN
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road (W. 22 St.)
Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 5
Vakarais: Panedėlio, Seredos ir Pėntnyčios 6 iki 9
Telefonas Canal 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9600

Wm. Jankauskas Žengia Moterystės Stonan

Siam šeštadienyje, rugsėjo 16 d. įžengia į moterystės stoną gerai žinomas mūsų tautietis ir veikėjas Wm. Jankauskas su Mary Marozas.

Tai dar vienas nekaltas bernelis atsisveikina su nekaltybės stonu ir pasiduoda gražiosios lyties kontrolei. Well, good luck, William!

Skaitlingas Veikėjų Susirinkimas

Pereitame trečiadienyje, Sandaros svetainėje įvyko gausingas Chicago lietuvių veikėjų susirinkimas paremti Community ir War Fund Vajų. Pirminkavo p-ni J. Daužvardienė.

Dr. Margeris
3325 S. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Sventadieniais tik susitarus
Phone YARds 7299

Tel. LAFayette 7020
DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Rezidencija ir Ofisas
3417 S. Halsted Street
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.
Nedėliomis pagal Sutartį

LIETUVIAI DAKTARAI AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 įk 4 ir 7 iki 9
Sventadieniais: 11 iki 12
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS ir Akinius Pritaiko
744 W. 35th Street

Phone Calumet 7358
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3246 S. Halsted Street

Tel. Pullman 1193 ir 8277
I. E. MAKARAS M. D.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
10758 So. Michigan Ave.
ROSELAND-CHICAGO, ILL.

Victory 1522
DR. J. KULIS
Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

Ofiso Tel. Victory 3887
DR. J. P. POSKA
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
3133 S. Halsted St. Chicago
Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12 diena ir — 7 iki 9 vak
Išskyrus Antr-nio ir Ketvirt. vak
Rez. 6504 So. Artesian Avenue
Telefonas Hemlock 2374
Res. valandos: 8 iki 6 vakare
Antradieniais ir Šešt. 8 iki 9 vak

Tel. Canal 0257
Dr. P. Z. Zalatoris
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rykai
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sakmadieniais: 9 iki 12 val. rykai
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Residencija:
6400 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6450

Po mitingo p-ni Stella Voight-Staniuliute buvo pagaminusi vašiu.

Leit. Steponas Biežis Gavo "Air Medal"

Lakūnas, leitenantas Steponas Vitalis Biežis, sunus Dr. S. Biežio už savo pasižymėjimus kautynėse gavo "Air Medal". Apie tai jis pranešė savo tėvams laišku iš Anglijos.

Jo tėvas, Dr. S. Biežis tarnavo pereitame kare, o sunus atsižymi šiame. Lietuviai kaip buvo, taip ir pasilieka narsiu kovotojų tauta. — Kaimynas.

Susirgo P-lė A. Maleliutė
P-lė Aldona Malelo, 3336 So. Halsted St., kuri neseniai užbaigė Illinois universitetą, susirgo influenza ir tebėra gydytojo priežiuroje. Linkime Aldonai greit pasveikti.

DR. EMILY V. KRUKAS GYDYTOJA IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. REPUBLIC 0054
Jeigu Neatsiliepia —
Šauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Pirm., Antr. Ketvirt. 6—9 vakare
Penkt. nuo 8:30 vak. iki 9:30 vak.
Šešt. nuo 6 val. vak. iki 9:30 vak.
Trečiadieniais ir Nedėliomis
Pagal Susitarimą

Phone REPublic 2266
Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
2420 W. Marquette Rd.
Arti Western A

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL
Ofiso valandos: nuo 1—5 ir 7—9
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį.
Rez. 6631 So. California Ave.
Telefonas Republic 7860
YARds 4787

DR. STRIKOLIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak
Nedėliomis pagal sutartį.
Namų Tel: Prospect 1980

Phone VICTory 2514
Dr. A. J. Zimontas
Seniausias Lietuvis
DENTISTAS
3252 So. Halsted St.
YARds 2246

DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

Phone YARds 5921
Rez. Tel. KENwood 5107
DR. BERTASH
756 W. 35th Street
Cor. of 85th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-8:30
Nedėlieniiais pagal sutartį.

Phone HEMlock 2061
DR. JOSEPH KELLA
DENTISTAS
6558 S. Western Ave.
VALANDOS:
Nuo 9 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal Sutartį

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENAUSIA IR DIDZIAUSIA LAI DOTUVIŲ ĮSTAIGA

AMBULANCE

DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Tel. Yards 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

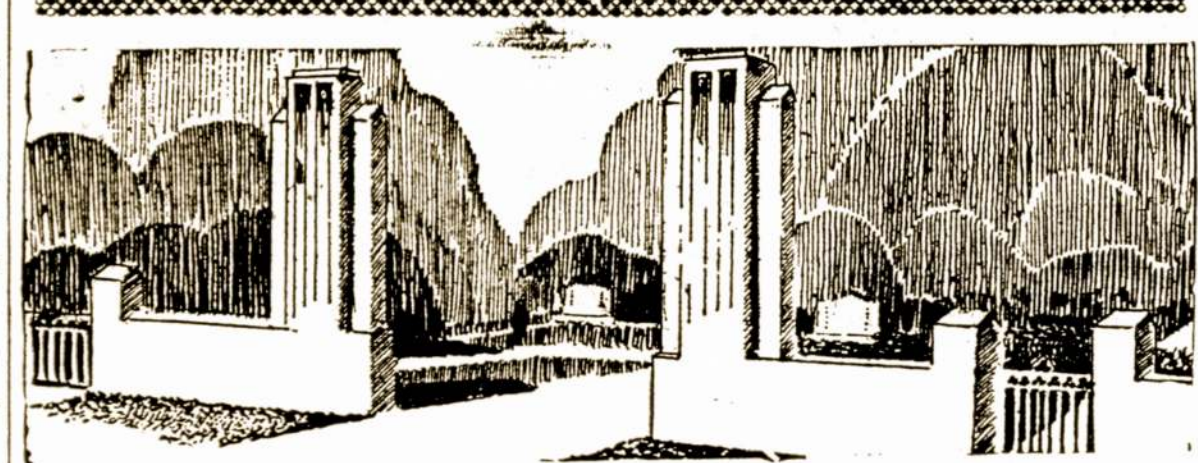
4330-34 S. California Ave.

Tel. LAFayette 0727

DYKAI Kopyčios visose Chicago dalyse

Radio Programos nuo 8:00 iki 8:30 Pirmadienio ir Ketvirtadienio
Vakare iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru

J. P. VARKALA
VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS
Perkėlė Savo Raštinę į Brighton Parką
4148 Archer Avenue
PHONE VIRGINIA 2114
Su Income Taxų ir Kitokiais Reikalais Kreipkitės
Viršminėtu Antrašu

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI NARIAI
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS
Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICZ IR SUNUS
Phones: Canal 2515 Comm. 5765 Pullman 1270
2314 West 23rd Place 10756 So. Michigan Ave.

A. M. PHILLIPS.
3307 So. Lituania Ave. Phone Yards 4908

J. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St.
VISI TELEFONAI: YARds 1419

J. LULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAŽEIKIA ir J. EVANAUSKAS
3319 So. Lituania Ave. Phone Yards 1138

LEONARD F. BUKAUSKAS
10821 S. Michigan Ave. Phone Pullman 9661